

Жаратқан Иенің қолымен бағытталған

Аббақұқтың Екі Тақтасы

Jeff Pippenger

2012-10-16

Аббақұқтың Екі Тақтасы 95-тен 4

Мен үшін шамамен бір сағаттық баяндаманың ішінде сегіз беттік жазбаны толық өтіп шығу едәуір қиын. Ал егер байқайтын болсаңыздар, бізде 20 бет бар; сондықтан мен бұл жазбаларды оқып шықпақ ниетім жоқ екенін жай ғана алдын ала айтып отырмын. Мен мұндағы кейбір үзінділерді LiveStream арқылы көріп, жазбаларды жүктей алатындар үшін, сондай-ақ мұны кейінірек DVD арқылы көретіндер үшін, егер бұл мақалалар олардың қолында бұрыннан болмаса, өздері үшін жазбада сақталып қалуы үшін оқып бермекпін. Біздің қарастырып отырғанымыз — Хабаккуктің Екі Кестесі, және осы тұста істеп отырған бар жұмысымыз — Эллен Уайттың 1843 жылғы осы Кестеде бейнеленген ақиқаттармен келісімде болғанын көрсетуге талпыну ғана.

Кеше қорытындылаған алғашқы үш баяндама Ellen White-тың Early Writings кітабының 236-бетінде 2520 уақыт пайғамбарлығын жарамды деп айқын да нақты түрде құптайтынын көрсетіп тұрды.

1844 жылдың наурыз айындағы алғашқы түңілу туралы айта отырып, ол түңілуден кейін миллершілердің Киелі кітапты зерттеуді жалғастырғанын және оларды 2520, 2300 және 1335 мерзімдері жөнінде 1843 жылды болжауға алып келген дәл сол айғақтардың кейін 1844 жылы да танылып, осы пайғамбарлық кезеңдердің 1844 жылы аяқталғанын дәлелдеу үшін қолданылғанын айтады. Сондай-ақ, біз оның айтып отырған жалғыз пайғамбарлық кезеңдері — осы екеуі ғана екенін [1843 жылғы кестедегі 2520 мен 2300-ге сілтеме жасай отырып], 1335 емес, талқыладық. 1335 христиандық дәуірде басталды; ол 1843 жылы аяқталды. Сондықтан ол 2520 және 2300 жылдық пайғамбарлықты түсінуге өзінің қолдауын білдіріп отыр.

Сосын ол әрі қарай былай деді: сол уақыт кезеңінде олар үш уақыт пайғамбарлығының 1844 жылы аяқталғанын дәлелдей бастағанда, дәл осы нәрсе Миллериттерді шіркеуден қуып шығарған қудалауға себеп болды. Сондықтан дүниенің ақырында ерлер мен әйелдердің Адвентистер Шіркеуінде 2520-ның неге 1844 жылы аяқталғаны жөніндегі мәліметті ұсынғаны үшін қудаланып жатқаны кездейсоқтық емес.

Жаратқан Иенің қолымен бағытталған

Енді біз басқа бір тақырыпқа көшеміз, дәл осы жердегі [1843 жылғы Кестедегі Б.з. 508 жылға нұсқап]. Егер сіздер бұл Кестелерді қарап шықпаған болсаңыздар, Уайт ханым осы 1843 жылғы Кесте туралы: «Мен Жаратқан Иенің осы Кестеге басшылық еткенін көрдім»,— дейді; ал осы 1850 жылғы Кесте туралы Құдайдың бұл Кестенің жариялануына қатысқанын

айтады. Демек, ол бізге Құдайдың осы екі Кестенің де жасалуына қатысқанын айтқан, ал олардың қалай құрылымдалғаны адами тұрғыдан әдейі жасалған. Миллериттер мұны әдейі істеді, бірақ ол Құдайдың ниеті бойынша болды.

Мұнда, б.з.д. 677 жылдан бастап олар сенгендей, б.з. 1843 жылға дейін, бұл — 2520-ны айқындайтын бағана [1843 жылғы сызбадағы сол жақтан екінші бағанаға нұсқап], ол б.з.д. 677 жылы басталып, олардың ойынша б.з. 1843 жылы аяқталады.

Олар бұл көрнекі бейнені 1850 жылғы кестеде осы жерден [сол жақтан үшінші бағананы меңзеп] б.з.д. 677 жылдан осы жерге, б.з. 1844 жылға дейін сақтап қалды. Бұл — екі кестеде де бар 2520-ның бағанасы.

Осы бағандардың нақ ортасында, екі жағдайда да, айқыш тұр.

Ал айқыштың дәл астында Күнделіктіге сілтеме бар. Ал Күнделіктінің нышаны — пұтқа табынушылық; ал пұтқа табынушылық дінінің түбірі — өзін-өзі дәріптеу; әрі мұнда, осы екі сызбаның екеуінде де міндетті түрде адам қолын емес, Жаратқан Иенің қолын көруге болады.

Сен үшін де, мен үшін де, не кез келген адам үшін де, өз-өзімізді дәріптеу бізден аластатылуы үшін, осы екі кестеде де бейнеленгендей, айқыштың түбіне келуіміз қажет. Бұл тағылым көрнекі түрде суреттелген.

Әрине, біз ортасында айқыш тұрған 2520-ның бағандары туралы айтқанда, Даниял 9-дың орындалуында Мәсіхтің көптеген адамдармен келісімді бір аптаға бекіту үшін келгенін білеміз; сол бір апта 2520 күнге сәйкес келеді, әрі сол аптаның ортасында Ол айқышқа шегеленді. Сондықтан осы Сызбалардың әрқайсысындағы осы бағандардың ортасында біз айқышты көреміз, және бұлар Мәсіхтің көптеген адамдармен келісімді бекіткен 2520 күнге ишара етеді.

Енді біз «Күнделіктіні» және Эллен Уайттың оны құптауын қарастырамыз.

«23 қыркүйекте Ием маған Өз халқының аман қалған бөлігін қайтадан қайтарып алу үшін қолын екінші рет созғанын және осы жинау уақытында күш-жігердің екі еселенуге тиіс екенін көрсетті. Шашырау кезінде Израил соғылып, быт-шыт етілді, ал енді, жинау уақытында, Құдай Өз халқын сауықтырып, жарасын таңады. Шашырау кезінде ақиқатты тарату үшін жасалған күш-жігердің әсері өте аз болды, өте аз не мүлде ешнәрсе тындырмады; бірақ жинау кезінде, Құдай Өз халқын жинау үшін қолын созған шақта, ақиқатты таратуға жұмсалған күш-жігер көзделген нәтижесін береді. Барлығы да осы іске біріккен әрі құлшынысты болуы тиіс. Маған қазір, жинау кезінде, бізге басшылық ету үшін шашырау кезеңін үлгі ретінде келтірудің кез келгені үшін теріс екені көрсетілді; өйткені егер Құдай қазір біз үшін сол кезде істегенінен артық ештеңе істемесе, онда Израил ешқашан жиналмас еді. Маған 1843 жылғы кестенің Иеміздің қолымен бағытталғаны және оған өзгеріс енгізілмеуге тиіс екені көрсетілді; ондағы сандардың Ол қалай қалаған болса, дәл солай болғаны; Оның қолы кейбір сандардағы кателікті жауып, жасырып тұрғаны, сондықтан Оның қолы алынғанға дейін оны ешкім

көре алмағаны көрсетілді.»

Содан кейін мен «күнделіктіге» (Даниял 8:12) қатысты мынаны көрдім: «құрбандық» деген сөз адам даналығымен қосылып енгізілген, әрі ол мәтінге тиесілі емес; ал оның дұрыс түсінігін Жаратқан Ие сот сағаты туралы жар салғандарға берген. 1844 жылға дейін, бірлік болған кезде, «күнделікті» туралы дұрыс көзқараста дерлік бәрі біріккен еді; бірақ 1844 жылдан бергі шатасу кезінде басқа көзқарастар қабылданып, соның ізін ала қараңғылық пен абыржу келді. 1844 жылдан бері уақыт сынақ болған жоқ, әрі ол енді ешқашан да сынақ болмайды.

«Иеміз маған үшінші періштенің хабары баруға тиіс екенін және Иеміздің бытырап кеткен балаларына жариялануға тиіс екенін көрсетті, бірақ ол уақытқа байланыстырылмауға тиіс. Мен кейбіреулердің уақытты уағыздаудан туындаған жалған қозуға беріліп жатқанын көрдім; алайда үшінші періштенің хабары уақыт бере алатыннан да күштірек. Мен бұл хабардың өз іргетасының үстінде өздігінен тұра алатынын және оны нығайту үшін уақыттың қажет еместігін көрдім; әрі оның зор құдіретпен барып, өз жұмысын атқаратынын және әділдікпен қысқартылатынын көрдім.»

«Содан соң маған өздерінің міндеті Ескі Иерусалимге бару деп сенетін, әрі Иеміз келмес бұрын онда атқаратын бір істері бар деп ойлайтын кейбіреулер көрсетілді; бұл — зор адасу. Мұндай көзқарас үшінші періштенің хабары аясындағы Иеміздің қазіргі ісінен ой мен ықыласты бұрып әкетуге бейім; өйткені Иерусалимге әлі баруымыз керек деп ойлайтындардың ойы сонда болады, әрі өздерін де, басқаларды да сонда жеткізу үшін олардың қаражаты қазіргі ақиқат ісінен ұсталып қалады. Маған мұндай миссияның ешбір шынайы игілік әкелмейтіні көрсетілді; яһудилердің тым азғантай бөлігінің Мәсіхтің тіпті алғашқы келуіне сенуіне жеткізудің өзіне де ұзақ уақыт керек болар еді, ал Оның екінші келуіне сендіру тіпті одан да қиын. Мен Шайтанның осы мәселеде кейбіреулерді қатты алдағанын да көрдім; ал осы елде олардың айналасындағы жандар өздері арқылы жәрдем алып, Құдайдың өсиеттерін сақтауға жетектеле алар еді, бірақ олар соларды құрып кетуге тастап бара жатты. Мен сондай-ақ Ескі Иерусалимнің ешқашан қайта тұрғызылмайтынын көрдім; әрі Шайтан жинау уақытында Иеміздің балаларының ойларын осы нәрселерге аудару үшін бар күшін салып жатқанын көрдім, мұндағы мақсаты — олардың бүкіл ықыласын Иеміздің қазіргі ісіне толықтай салуына кедергі жасау және оларды Иеміздің күніне қажетті дайындықты елемеге итермелеу». Early Writings, 74–76.

Біз көрсететін бірнеше жайттың бірі — Early Writings кітабының 74-бетіндегі үзінді. Біз мұны бұрын қарастырғанбыз. Осы баяндамада талқылайтын нәрселердің көбімен біз бұрын да айналысқанбыз; алайда, көпшілігіміз Early Writings-тағы осы үзіндінің өзгеру үдерісінен өткенін түсінбейміз. Ол Early Writings кітабында қалай берілсе, адамдар ақиқатты бұрмалап көрсету үшін Early Writings-та бар нәрсені қолданатын болады. Бірақ бастапқы түпнұсқа құжаттарға қайта оралсаңыз, олардың ақиқатты бұрмалап көрсетуіне негіз болған уәж жойылады.

Сонымен, бұл туралы көп нәрсе айтуға болады. Мен тек бірнеше жайтты ғана атап өтпекпін, өйткені біз мұнда «Күнделіктімен» айналысып отырмыз. Бірақ, «Early Writings»-тағы осы үзіндіде мен сіздердің назарларыңызды ең алғашқы екі ойға, 23 қыркүйекке аударғым келеді.

Жақсы. 23 қыркүйек, егер сізге бұл таныс болмаса, оған 1850 жылды қоя аласыз; 1850 жылғы 23 қыркүйек. Бұл «Күнделіктіні» дұрыс түсінуге әсер етеді.

Бірінші абзацтың соңында біз осында соңғы бірнеше күн бойы қарастырып келген мынадай мәлімдеме бар: «Мен 1843 жылғы кестенің Жаратқан Иенің қолымен бағытталғанын және оған өзгеріс енгізілмеуі керектігін көрдім; сандар Оның қалауындағыдай болғанын; Оның қолы кейбір сандардағы қателіктің үстінде болып, оны жасырғанын, сондықтан Оның қолы алынғанға дейін оны ешкім көре алмағанын».

Екінші абзацта былай делінген: «Содан кейін мен “күнделіктіге” қатыстыны көрдім (Даниял 8:12) . . . » Енді, мен сізден мұны жадыңызға сақтап қоюыңызды қалаймын — бұған кейінірек, Иеміз қаласа, сөзсіз тоқталамыз — 1843 жылғы кестеде Күнделікті осы жерде берілген кезде, онда: «күнделіктінің алынып тасталуы» деп жазылған; сондай-ақ: «Даниял 12:11 және 12» делінген. 1850 жылғы кестеде, Күнделікті туралы сөз болғанда, онда: «пұтқа табынушылық үстемдік немесе күнделікті алынып тасталған кезде, Даниял 11:31» деп жазылған. Демек, осы екі кестеде олар Даниял 11:31 мен Даниял 12:11-ден айқындап көрсетіп отырған екпін — Күнделіктінің алынып тасталуы. Дұрыс па?

Даниял 11:31 және Даниял 12:11-де «алып тастау» деп аударылған еврей сөзі — *sur*, және оның мағынасы «алып тастау»; ол «жоюды» білдіреді.

Алайда Даниял 8-тарауда, 11-аятта, Күнделіктінің алынып тасталғаны айтылған жерде, өзге еврей сөзі қолданылған. Ол — *rum*, әрі ол «жоғары көтеру және ұлықтау» дегенді білдіреді.

Сонымен, Уильям Миллер Круденнің *Concordance* еңбегін қолданды, ал Круденнің *Concordance* еңбегі сізге еврей немесе грек тілдері жөнінде ешқандай түсінік бермейді. Сондықтан Жаратқан Ие миллериттерді бағыттап отырды; өйткені Даниял кітабында «Күнделікті» туралы айтылатын үш жердің — Даниял 8-тарау, Даниял 11-тарау және Даниял 12-тараудың — 11 және 12-тарауларында «алып тастау» деп аударылған еврей сөзі шынында «алып тастау» дегенді білдіреді. Осы Кестелерде олардың ерекше атап көрсететіні де сол: Пұтқа табынушылық алынып тасталған кезде, 1290 және 1335 жөніндегі пайғамбарлықтар басталады.

Алайда Даниял 8-та, Күнделіктінің алынып тасталуы туралы айтылғанда, бұл оның жойылып кетуі туралы емес; бұл Пұтқа табынушылық дінінің көтеріліп, дәріптелуі туралы айтылып тұр. Демек, Миллериттер мұны дұрыс түсінді. Олар Даниялдағы Күнделіктінің алынып тасталуы туралы айтылатын екі тарауға сілтеме жасады.

Бірақ мұнда, *Early Writings*-те, әрі түпнұсқа дерекқұжаттарға қайта үңілгенімізде, сіз осы тарауда бастапқыда Даниял 8:12-ге жасалған бұл сілтеменің онда болмағанын көресіз. 1882 жылы *Early Writings*-ті басып шығарғанда мұны сол жерге енгізуді Эллен Уайттың өзі

тапсырды ма, әлде редакторлардың бірі қосты ма — мен мұны білмеймін. Бұл мені алаңдатпайды, өйткені мұнда сөз болып тұрған нәрсе алып тасталу туралы емес.

Екінші абзацта былай делінген: «Содан кейін мен “күнделіктіге” қатысты (Daniel 8:12) “құрбандық” деген сөздің адам даналығымен қосылғанын, мәтінге тиесілі еместігін, әрі Жаратқан Иенің оның дұрыс түсінігін сот сағаты туралы жарды жариялағандарға бергенін көрдім».

Бірнеше жыл бұрын Германияда біз Германиядағы бірқатар беделді пасторлармен және Германиядан келген кейбір семинария оқытушыларымен кездесу өткіздік; сол жерде мен баяндама жасадым, ал олар осы хабарға өз тастарын атты.

Сол жерде Италиядан келген бір пастор болды, және ол осы аятқа қатысты ақымақ дәлелдердің бірін алға тартты. Оның айтқаны мынау болды,—ал «Күнделіктіге» қатысты бірнеше ақымақ дәлел бар, сондықтан бұл ақымақ дәлелді жиі қолданылатынын көресіз, әрі біз оны осы жерде жазбаға енгіземіз. Онда былай делінеді: «Содан кейін мен “күнделіктіге” (Даниял 8:12) қатысты, “құрбандық” деген сөздің адам даналығымен қосылғанын және мәтінге жатпайтынын, сондай-ақ Жаратқан Иенің бұл жөніндегі дұрыс түсінікті үкім сағатының айқайын жариялағандарға бергенін көрдім». Міне, ақымақ дәлел осы: олар Эллен Уайт бұл жерде «Күнделіктіні» құптап тұрған жоқ, қайта «құрбандық» деген сөз адам даналығымен қосылған және мәтінге жатпайды деген ізашарлардың түсінігін құптап тұр дейді. Дұрыс па? Сонымен, осы италиялық пастор осы уәжді келтіріп отыр.

Сонда мен: «Онда келесі сөйлемді маған түсіндіріп беріңізші, Пастор», — дедім.

Келесі сөйлемде былай делінген: «Бірлік болған кезде, 1844 жылға дейін, барлығы дерлік “күнделікті” туралы дұрыс көзқараста біріккен еді; . . . » Бұл sacrifice сөзінің адам даналығымен қосылғаны жөніндегі дұрыс көзқарас туралы емес. Мұнда Эллен Уайт — және бұл қиын мәселе, бүгінгі Адвентизмде тыңдаудан да, көруден де бас тартып жүрген осы адамдар үшін бұл өте қиын мәселе. Осы абзацтың кесірінен, бәлкім, Пайғамбарлық Рухындағы кез келген басқа абзацқа қарағанда көбірек теолог өз құтқарылуынан айырылған шығар. Мен асырып айтып тұрған жоқпын; меніңше, бұл, сірә, дәл солай.

XX ғасырдың алғашқы кезеңінде «Күнделікті» туралы жалған көзқарас Адвентизмге енгізіле бастағанда, осы мәселенің екі жағында да ол жөнінде күрескендердің бәрі өздерінің дәл осы абзац туралы таласып жатқанын білді. Стивен Хаскелл «Күнделікті» пұтқа табынушылық деген Пионерлер көзқарасын қорғауға шыққанда, ол не істеді? Ол 1843 жылғы осы сызбаны қайта басып шығарды да, төменгі жағына осы абзацты орналастырды. Демек, дау-дамайдың негізгі өзегі — осы абзац, әрі дәл осы жерде көптеген, көптеген адамдар өз қылыштарына құлап, қаза тапты.

Сонымен, мен мұнда сіздердің көрулеріңізді қалайтын нәрсенің ең кем дегендегі деңгейінде айтарым: жуырда White Horse Ministries қызметінен Стив Вольберг сияқты адамдар бұл хабарға қарсы шығып жүр. Оның уәждерінің бірі: «Эллен Уайттың “Күнделіктіге” қатысты ешқашан ұстанымы болмаған, сондықтан менің де оған қатысты ұстаным ұстауым міндетті

емес»,— дейді; бұл мүлде қисынсыз ұстаным болды. Алайда, тіпті Еллен Уайттың бұл жөнінде ұстанымы болмаған деген мүмкіндікті оған берсек те, осы дәйексөзде ол не дейді? Ол ізашарлардың бұл мәселеге қатысты дұрыс көзқарасы болғанын айтады. Ол оның не екенін білмеген болса да, дәл осы жерде дұрыс көзқарас бар екенін айтып тұр, демек қате көзқарас та бар, бәлкім, бірнеше қате көзқарас бар.

Сізде Вэнс Феррелл сияқты адамдар бар. Вэнс Феррелл; адамдар Вэнс Ферреллдің пайғамбарлық түсіндірмелеріне сенім артады, ал мен неге олай екенін білмеймін. Вэнс Феррелл жалғыз емес, бірақ ол «Күнделікті» әрі пұтқа табынушылықты, әрі Мәсіхтің Киелі орын қызметін білдіреді деп айтатын адамдардың бірі. Дұрыс па? Ол бұл нышан Шайтанды да, Мәсіхті де білдіреді деп айтып отыр.

Мұндай пайымдаумен қандай рухани ажырату қолданылып отыр?

Жақсы, Уайт ханым, мұнда «күнделікті» нені білдірсе де, сіз дұрыс көзқарас бар екенін айтасыз. Ендеше, кем дегенде, осы алғышартпен келісе аламыз, солай емес пе?

Содан кейін мен «күнделіктіге» (Даниял 8:12) қатысты мынаны көрдім: «құрбандық» деген сөз адам даналығымен қосылған, әрі ол мәтінге жатпайды; сондай-ақ Жаратқан Ие сот сағаты туралы жар салғандарға оның дұрыс түсінігін берді. 1844 жылдан бұрын бірлік болған кезде, барлығы дерлік «күнделікті» туралы дұрыс көзқараста біріккен еді; бірақ 1844 жылдан бергі абыржуда басқа көзқарастар қабылданды,

Мен италиялық пасторға мынаны айттым. Мен: «Жақсы. 1844 жылдан кейін “құрбандық” сөзіне қатысты қабылданған өзге көзқарастар болғаны жөнінде қандай да бір тарихи дереккөздерді маған бере аласыз ба?» — дедім.

Осы тұста ол бұдан белгілі бір дәрежеде тайсақтай бастады.

1844 жылдан бері «Күнделікті» туралы өзге көзқарастар қабылданды, ал олар не тудырды? Қараңғылық пен абыржу.

«қараңғылық пен шатасуды» сызып белгілеңіздер, өйткені Уайт апай «Күнделікті» туралы әрі қарай айтқанда, ол қараңғылық пен шатасу туралы айтады, және бүгін таңертең біз сіздерге солардың кейбірін көрсетеміз.

Күнделіктінің жөнінде қате көзқарас ұстансаң, бұл қараңғылық пен абыржуды туғызады.

«1844 жылдан бері уақыт сынақ болған жоқ, және ол енді ешқашан да сынақ болмайды».

Осылайша, мұнда көріп отырған Күнделіктіге байланысты уәж мынадай. Бүгінгі уәж міне осы; бұл — Эллен Уайттың ұлы енгізген уәж. Оны өзге адамдар да енгізген, бірақ оны Адвентизмнің тарихи жазбасына енгізген — сол. Яғни, осы үзіндіні оқығанда, түсінуіңіз қажет нәрсе — уақыт белгілеу мәнмәтіні.

—«өзге көзқарастар қабылданды»,— Күнделіктіге қатысты — «соның салдарынан қараңғылық пен абыржу ілесті. 1844 жылдан бері уақыт сынақ болған емес, енді ол ешқашан да қайтадан сынақ болмайды.»

Жаратқан Ие маған үшінші періштенің хабары таралып, Жаратқан Иенің бытырап кеткен балаларына жариялануға тиіс екенін көрсетті, бірақ ол уақытқа байланыстырылмауға тиіс.

Енді Вилли Уайттың неге уақыт белгілеудің мәнмәтінін көруіміз қажет деп айтып отырғанын көріп тұрсыз ба?

Онда «Тұрақты құрбандық» туралы қате көзқарастар тудырған абыржу жайында айтылып, уақыт сынақ болмағаны баяндалады; содан кейін уақыт белгілеу туралы бір абзац беріледі.

Жарайды, мынаны түсінуіңіз қажет: мерзім белгілеу туралы осы абзац түпнұсқа дерекқұжатта болмаған; ал уақыт туралы мәлімдеме сынақ болмағаны жөніндегі сол сөйлем өзгертілген. Бұл Эллен Уайттың бастапқы ойын бұрмалап көрсетеді. Ол Күнделіктіге қатысты ешнәрсені мерзім белгілеумен байланыстырмаған. Бүгін таңертең біз қарастырғымыз келетіні — осы.

Сондықтан, жоғарыда айтқанымдай, біз бұл беттердің бәрін оқымаймыз. Мен тек олар сіздердің қолдарыңызда болуын қамтамасыз етемін, сонда менің айтып отырғанымды тексере аласыздар; өйткені адам ретінде менің сіздерді жаңылыстырып жіберуімнің мүмкіндігі бар.

Артур Уайт — «Уақыт межелетуінің мәнмәтіні»

Ескі көзқарасты жақтаушылар бұл мәлімдеменің тұжырымы [Early Writings, 74–75.] Миллер ұстанған әрі кейіннен Урия Смит қайта баяндаған «күнделікті» туралы көзқарасқа Көктің құптауын білдіреді деп табандылықпен қорғады.

Уилли Уайттың ұлы Артур Уайт Эллен Уайттың тарихы туралы алты томдық еңбегінде әкесінің «Күнделіктіге» қатысты дұрыс көзқарасты қабылдамаған ұстанымы жөнінде былай дейді: EGW, 6-том, 252-бетте,

«Ескі көзқарасты» — яғни Күнделікті пұтқа табынушылықты білдіреді деген көзқарасты — жақтаушылар «осы мәлімдеменің тұжырымы [Early Writings, 74–75.] Миллер ұстанған, кейіннен Урия Смит қайталап айтқан күнделік туралы көзқарасқа Көктің мақұлдауын берді» деп есептеді.

Егер Артур Уайт шынайы, дәл тарихшы болмақ болса, оның онда не айтары сізге мәлім бе? Ол ол жерге бір-ақ сөзді енгізер еді; бірақ, Артур Уайт, бұл жерде қателесті. Ол былай дер еді: «Ескі көзқарасты жақтаушылар бұл мәлімдеменің тұжырымы [дұрыс түрде] — бұл мәлімдеменің тұжырымы [Early Writings, 74–75.] көктегі мақұлдауды Миллер ұстанған және кейінірек Урия Смит қайталап айтқан “daily” жөніндегі көзқарасқа бергенін қуаттады».

Бірақ ол мұны онда дұрыс жеткізбейді. Ол тек олардың ұстанып отырғанын ғана айтып отыр, яғни олардың қате ұстанымды ұстап отырған болуы мүмкін дегендей. Бірақ олай емес

еді; олар дұрыс ұстанымды ұстанған болатын.

—«Жаңа көзқарасты жақтаушылар»— оның әкесі Уилли, A. G. Daniells, W. W. Prescott, және мен қазір оған тоқталмаймын — «бұл мәлімдеме өз мәнмәтінінде, яғни уақыт белгілеу мәнмәтінінде, қарастырылуға тиіс деп есептеді».

Біз сіздерге олардың дәлелін Early Writings, 74-бетте жаңа ғана айттық.

—«Жаңа көзқарасты жақтаушылар бұл мәлімдеме өз мәнмәтінінде—уақыт белгілеу мәнмәтінінде—қабылдануға тиіс деп санады. Эллен Уайттың: “осы мәселеге қатысты маған ешқандай жарық берілген жоқ” (Letter 226, 1908) және “күмән келтіріліп отырған мәселелерді анық айқындап бере алмаймын” (Letter 250, 1908) деген қайталанған мәлімдемелері, сондай-ақ бұл сұрақ өзіне табандылықпен қойылғанда оның нақты тұжырым жасай алмауы, олардың қорытындысын қуаттайтындай көрінді. Олар, сондай-ақ, Эллен Уайт арқылы берілген хабарлардың тарихтың анық орныққан оқиғаларына қайшы келмейтініне нық сенді.» Arthur White, EGW, 6-том, 252-бет.

Түпнұсқа нұсқа — Review and Herald, 1850 жылғы 1 қараша

Ал «Ерте еңбектер», 74-бет, ол қашан басылып шықты? 1882 жылы; «Ерте еңбектер» кітабы 1882 жылы басылып шықты.

Алайда біз қарастырып отырған «Early Writings» еңбегіндегі осы үзіндінің түпнұсқасы бастапқыда Review and Herald басылымының 1850 жылғы 1 қарашадағы санында жарияланған, әрі ол сіздердің жазбаларыңызда бар. Ол бірнеше абзацтан тұрады, және мен айтқанымдай, біз олардың бәрін оқымаймыз.

2-бетте төрт абзацты, содан кейін 3-бетте төрт абзацты көреміз:

«Қымбатты бауырластар мен әпке-сіңлілер, Жаратқан Иенің маған жуырда аянда көрсеткендерінің қысқаша сипатын сендерге бергім келеді. Маған Исаның сүйкімділігі және періштелердің бір-біріне деген сүйіспеншілігі көрсетілді. Періште былай деді: — Олардың сүйіспеншілігін көрмейсіңдер ме? — соған еліктендер. Дәл солай Құдай халқы да бірін-бірі сүйуге тиіс. Айыпты бауырыңа артқаннан гөрі, өзіңе артқан дұрыс. Мен «қолдарыңдағыны сатып, садақа беріндер» деген хабардың кейбіреулер тарапынан өзінің айқын нұрында берілмегенін көрдім; Құтқарушымыздың осы сөздерінің шынайы мақсаты анық түрде ұсынылмағанын көрдім. Мен сатудың мақсаты — еңбек етіп, өзін-өзі қамтамасыз ете алатындарға беру емес, қайта шындықты тарату екенін көрдім. Еңбек ете алатындарды жалқаулықта ұстап, солайша қолдап, еркелету — күнә. Кейбіреулер барлық жиналыстарға қатысуға құлшына ұмтылды; бірақ Құдайды дәріптеу үшін емес, «нан мен балық» үшін. Ондайлардың отбасыларының мұқтажын өтеу үшін және қазіргі шындықтың қымбат ісін қолдауға беретін бірдеңесі болуы үшін, үйінде қалып, өз қолдарымен «игі нәрсемен» еңбек еткені әлдеқайда дұрыс болар еді.»

Кейбіреулердің науқастардың сауығып кетуі үшін сенбейтіндердің алдында дұға етуде қателескенін мен көрдім. Егер арамызда біреу науқас болып, Жақып 5:14, 15-ке сәйкес, шіркеу ақсақалдарын өзіне келіп, оның үстінен дұға етуге шақырса, біз Иса Мәсіхтің

үлгісіне еруіміз керек. Ол сенбейтіндерді бөлмеден шығарып жіберді де, содан кейін науқасты сауықтырды; сол сияқты, арамыздағы науқастар үшін дұға еткенде, иманы жоқтардың сенімсіздігінен бөлектенуге ұмтылуымыз керек.

Содан кейін менің назарым Иса шәкірттерін оңаша ертіп, жоғарғы бөлмеге апарған, әуелі олардың аяқтарын жуып, содан соң оларға Өзінің сындырылған тәнін бейнелеу үшін сындырылған нанды жеуге, әрі төгілген қанын бейнелеу үшін жүзімнің шырынын ішуге берген уақытқа қайта аударылды. Мен бәрі де осы істерде түсінікпен әрекет етіп, Исаның үлгісіне еруі тиіс екенін, әрі осы рәсімдерді атқарған кезде, сенбейтіндерден мүмкін болғанынша бөлек болуы тиіс екенін көрдім.

Содан кейін маған Иса Қасиетті орыннан шыққаннан соң, соңғы жеті індеттің төгілетіні көрсетілді. Періште былай деді: — Зұлымдардың жойылуына немесе өліміне себеп болатын — Құдай мен Токтының қаһары. Құдайдың дауысы естілгенде, әулиелер туларымен тұрған әскердей құдіретті де үрейлі болады; бірақ олар сол кезде жазылған үкімді орындамайды. Үкімнің орындалуы 1000 жылдың соңында болады.

Әулиелер өлместікке өзгертіліп, бірге көкке көтерілгеннен кейін, әрі өздерінің арфаларын, тәждерін және тағы басқаларын алып, Қасиетті Қалаға кірген соң, Иса мен әулиелер сотқа отырады. Кітаптар ашылады: өмір кітабы және өлім кітабы; өмір кітабында әулиелердің игі істері, ал өлім кітабында зұлымдардың жаман істері жазылған. Бұл кітаптар Заң кітабымен, яғни Киелі кітаппен салыстырылды, және сол бойынша олар сотталды. Әулиелер Исамен бірлікте зұлым өлгендерге үкім шығарады. Міне, қараңдар! — деді періште, — әулиелер Исамен бірлікте сотқа отырады да, тәнде істеген істеріне қарай зұлымдардың әрқайсысына өлшеп береді, әрі үкім орындалғанда олардың не алуға тиіс екені есімдерінің тұсына жазылады. Мен көргенім бойынша, бұл — Қасиетті Қала жерге түспей тұрып, мың жыл бойы, Исамен бірге әулиелер атқаратын іс еді. Содан кейін мың жылдың соңында Иса, періштелер және Онымен бірге барлық әулиелер Қасиетті Қаладан шығады, ал Ол олармен бірге жерге түсіп келе жатқанда, зұлым өлгендер қайта тіріледі; сонда өзін — «Оны түйреген» — нақ сол адамдар қайта тіріліп, Оны барлық салтанатымен, Өзінің жанындағы періштелерімен және әулиелерімен бірге алыстан көреді де, Оның кесірінен зар еңірейді. Олар Оның қолдарындағы және аяқтарындағы шегелердің іздерін, сондай-ақ найзаны бүйіріне сұққан жерді көреді. Сол кезде шегелер мен найзаның іздері Оның даңқы болады. Дәл мың жылдың соңында Иса Зәйтүн тауына тұрады, сонда тау қақ айырылып, ұлан-ғайыр жазыққа айналады, ал сол кезде қашатындар — жаңа ғана қайта тірілген зұлымдар. Содан соң Қасиетті Қала төмен түсіп, сол жазыққа орнығады.

Содан кейін Шайтан қайта тірілген зұлымдарға өз рухын дарытады. Ол оларға Қаладағы жасақтың аз екенін, ал өзінің жасағының көп екенін, әрі олардың қасиеттілерді жеңіп, Қаланы басып ала алатынын жағындыра айтады. Шайтан өз әскерін жинап жатқанда, қасиеттілер Қаланың ішінде болып, Құдай Жұмағының сұлулығы мен ұлылығын тамашалап тұрды. Иса олардың алдында болып, оларға жол бастап жүрді. Кенеттен сүйікті Құтқарушы біздің ортамыздан ғайып болды; бірақ көп ұзамай біз Оның сүйкімді үнін естідік: «Келіндер, Әкемнің батасын алғандар, сендерге дүние жаратылғаннан бері

әзірленген патшалықты мұра етіңдер». Біз Исаға жиналды, әрі Ол Қаланың қақпаларын жапқан сәтте-ақ, зұлымдардың үстіне қарғыс жарияланды. Қақпалар жабылды. Сонда қасиеттілер қанаттарын пайдаланып, Қаланың қабырғасының үстіне көтерілді. Иса да олармен бірге болды; Оның тәжі жарқыраған да даңқты еді. Ол жеті қабат, бірінің ішінде бірі орналасқан тәж еді. Қасиеттілердің тәждері жұлдыздармен безендірілген ең таза алтыннан еді. Олардың жүздері даңқпен нұрланды, өйткені олар Исаның айқын бейнесінде еді; әрі олар көтеріліп, барлығы бірге Қаланың төбесіне қарай қозғалғанда, мен бұл көрініске тәнті болып, шаттыққа бөлендім.

Сонда зұлымдар өздерінің неден айырылғанын көрді; және Құдайдан оларға от демделіп, оларды жалмап қойды. Бұл Соттың орындалуы еді. Сонда зұлымдар Исамен бірлікте болған әулиелердің 1000 жыл бойы өздеріне өлшеп бергеніне сай жазаларын алды. Зұлымдарды жалмап қойған Құдайдың сол оты бүкіл жерді де тазартып шықты. Сынған, жырым-жырым таулар қатты ыстықтан еріп кетті, сондай-ақ атмосфера да, әрі барлық сабан да жойылды. Сонда біздің мұрамыз алдымызда ашылды — даңқты да көркем, әрі біз жаңадан жаратылған бүкіл жерді мұраға алдық. Біз бәріміз қатты дауыспен: «Даңк! Әлилуя!» — деп айқайладық.

«Мен сондай-ақ шопандардың Киелі кітап қолдайды деп ойлайтын қандай да бір маңызды жаңа тармақты жақтамас бұрын, өздері сенім артуға негізі бар, барлық хабарларға қатысқан және осы шақтағы ақиқаттың бәрінде берік тұрған адамдармен ақылдасулары керектігін көрдім. Сонда шопандар толықтай бірлікте болады, ал шопандардың бірлігі қауым тарапынан сезілетін болады. Мен мұндай жол қайғылы жікке бөлінулердің алдын алатынын көрдім; сонда қымбат отардың бөлініп кетуіне, ал қойлардың бағушысыз шашырап қалуына ешқандай қауіп болмас еді».—

Содан кейін ол тағы бес абзацпен аяқталады; мен оларды сіз үшін жақшаға алып қойдым, өйткені мақаладан алынған осы бес абзац кейіннен *Early Writings* еңбегіне енеді. Міне, сондықтан осы соңғы бес абзац жақшаға алынған.

«23 қыркүйекте Жаратқан Ие маған Өз халқының қалдығын қайтарып алу үшін қолын екінші рет созғанын көрсетті, әрі осы жинау уақытында күш-жігерді екі еселеу керектігін көрсетті. Шашырау уақытында Исраил соққы жеп, жұлмаланды; ал енді, жинау уақытында, Құдай Өз халқын сауықтырып, жарасын таңады. Шашырау кезінде ақиқатты тарату үшін жасалған күш-жігер өте аз әсер берді, өте аз нәрсе атқарды немесе мүлде ештеңе тындырмады; бірақ жинау кезінде, Құдай Өз халқын жинау үшін қолын созған кезде, ақиқатты таратуға бағытталған күш-жігер көзделген нәтижесін береді. Барлығы да осы іске біріккен әрі жалынды болуы тиіс. Маған қазір, жинау уақытында, бізді басқаруға мысал ретінде шашырау кезеңіне жүгінудің кез келген адам үшін ұят екені көрсетілді; өйткені егер Құдай біз үшін қазір сол кезде істегенінен артық ештеңе істемесе, онда Исраил ешқашан жиналмас еді. Ақиқаттың қағаз жүзіндегі басылымда жариялануы оны уағыздаудың қаншалықты қажет болса, соншалықты қажет».

Жаратқан Ие маған 1843 жылғы кестенің Өз қолымен бағытталғанын және оның ешбір бөлігі өзгертілмеуге тиіс екенін көрсетті; ондағы сандар Оның қалағанындай болды. Оның қолы кейбір сандардағы бір қателіктің үстінде болып, оны жасырып

тұрғандықтан, Оның қолы алынғанға дейін ешкім оны көре алмады.

Содан кейін мен «Тұрақтыға» қатысты мынаны көрдім: «құрбандық» деген сөз адам даналығымен қосылған, әрі мәтінге тиесілі емес; ал бұл жөніндегі дұрыс түсінікті Иеміз сот сағаты туралы жар салғандарға берді. 1844 жылдан бұрын, бірлік бар кезде, барлығы дерлік «Тұрақты» туралы дұрыс көзқараста біріккен еді; бірақ 1844 жылдан бері, абыржу кезінде, өзге көзқарастар қабылданып, соның салдарынан қараңғылық пен абыржу келіп шықты.

Иеміз маған 1844 жылдан бері уақыттың сынақ болмағанын және уақыттың енді ешқашан да қайтадан сынақ болмайтынын көрсетті.

Содан кейін маған Жаратқан Ие келместен бұрын қасиеттілер әлі де Ескі Иерусалимге баруға тиіс, т.с.с., деген ұлы адасуда жүрген кейбіреулер көрсетілді. Мұндай көзқарас үшінші періштенің хабары аясындағы Құдайдың қазіргі ісінен ақыл-ой мен ықыласты бұрып әкетуге бейім; өйткені егер біз Иерусалимге баруға тиіс болсақ, онда біздің ойымыз табиғи түрде сонда болады, әрі қасиеттілерді Иерусалимге жеткізу үшін қаражатымыз басқа мақсаттардан ұсталып қалады. Маған олардың осы ұлы адасуға неге жіберілгені көрсетілді: себебі олар өздері бірнеше жылдар бойы болып келген қателіктерін мойындап, олардан бас тартпаған. Review and Herald, November 1, 1850.

Оларды көріп тұрсың ба? Менің не туралы айтып тұрғанымды білесің бе?

Жарайды. Егер біз осы соңғы бес абзацқа үңілсек, олардың түпнұсқада Early Writings, 74-бетте табатыныңыздан өзгеше кейбір тұстары бар екенін көресіз.

ТЫҢДАУШЫЛАР АРАСЫНАН: Сонда сіз қораптағы бұлар түпнұсқалар деп айтып тұрсыз ба?

Мына қоршаудың ішіндегі мәтін — осы түпнұсқа мақаланың соңғы бес абзацы, және бұл қоршау солардың айналасында тұр. Ақырында дәл осы бес абзац Early Writings кітабының 74-бетіне енді.

Бірақ, бұл қашан басылып шықты, бұл қашан жазылды? 1850 жылдың қарашасы.

Сонымен, мен осы бес абзацтан өзгертілетін тұстарды қалың қаріппен белгілеп қойдым. Мұнда бір метаморфоза болады; өйткені 1851 жылы, өте жақын болашақта, Ellen G. White-тың A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White атты кітабы басылып шығады да, олар осы абзацтарды алып, A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White кітабына енгізеді. Ал осы жерден [Review and Herald, November 1850 мақаласынан] A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White-қа дейін осы бес абзацқа кейбір болмашы редакторлық өзгерістер енгізілген. Содан кейін 1851 жылғы A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White-тан 1882 жылғы Early Writings-ке дейін тағы да бірқатар редакторлық өзгерістер жасалған, міне, дәл сол редакторлық өзгерістер Early Writings, 74-бетті күрделі етіп жібереді.

Сонымен, түпнұсқа қолжазбада қорытындыланатын осы бес абзацта, бірінші абзацтағы: «23 қыркүйекте Жаратқан Ие маған көрсетті . . .» деген сөздер өзгертіледі.

Келесі абзацтарда: «Содан кейін мен көрдім . . .»; «Содан кейін мен көрдім . . .»; «Жаратқан Ие маған . . . көрсетті»; және «Содан кейін менің назарым . . . аударылды» дегендерге кейбір болмашы түзетулер енгізіледі.

Он үш абзацта көрсетілген он негізгі ақиқат

Бірақ түпнұсқа мақаланың осы он үш абзацында оның он негізгі нәрсені көрсеткенін көргендеріңізді қалаймын.

Енді мен бұларды неге қалың әріппен белгілегенімді есіме түсірдім. Бұл олардың өзгертілетіндігінен емес. Мен, егер байқайтын болсаңыз, сіз үшін бір нәрсеге айрықша назар аударып отырмын: осы он үш абзацта оған мынау көрсетілді . . . , оған мынау көрсетілді . . . , оған мынау көрсетілді . . . , оған мынау көрсетілді. Ал оған бір нәрсе көрсетілген кезде, ол сол туралы бізге айтып болғаннан кейін, содан соң оған дәл жаңа ғана көрсетілген нәрсемен міндетті түрде байланысты емес басқа бір нәрсе көрсетіледі: «Маған мынау көрсетілді . . . ; маған мынау көрсетілді . . . ; маған мынау көрсетілді»

Мені тексеріп көріп, мұны өзіңіз де оқи аласыз, бірақ осы он үш абзацта оған он негізгі ақиқат көрсетілді.

Міне, оған не көрсетілгені. Оған Құдайдың сүйіспеншілігі туралы, тартулар туралы, науқастар үшін дұға ету туралы, Қасиетті Қауымдастық қызметі туралы, Мыңжылдықпен байланысты Жеті Соңғы Индет туралы, жаңа нұр туралы, 1844 жылдан кейінгі жиналу туралы, баспа ісі туралы, 1843 жылғы Кесте туралы, «Күнделікті» туралы, сынақ ретіндегі «уақыт» туралы және Иерусалимге жасалатын қажылықтар туралы көрсетілді. Егер сіз мұны мұқият оқысаңыз, бұл ой ағымы емес. Бұл анық түрде: «Маған мыналар көрсетілді»,— деген сипатта, әрі ол өзіне не көрсетілгенін жазып отыр; сондай-ақ оған міндетті түрде өзара байланысты емес нәрсе де көрсетілді. Мұны сіз түсінуіңіз керек; өйткені олар осы абзацтарды өзара біріктіре бастағанда, ол шын мәнінде айтпаған нәрсені айтып тұрғандай ой қалыптастыра бастайды.

Review and Herald, 1850 жылғы 1 қараша

Жақсы. Біз қарастырып отырған 1850 жылғы қарашаға тиесілі бес абзацтың біріншісіне назар аударыңыз.

«23 қыркүйекте Жаратқан Ие маған Өз халқының аман қалған тобын қайтадан қайтару үшін Өз қолын екінші рет созғанын көрсетті, әрі осы жинау уақытында күш-жігерді екі есе арттыру қажет екенін білдірді. Бытырау уақытында Израил соғылып, жұлынған еді; ал енді, жинау уақытында, Құдай Өз халқын сауықтырып, жарасын таңады. Бытырау кезінде ақиқатты тарату үшін жасалған күш-жігер өте аз әсер етті, өте аз не мүлде ештеңе тындырмады; бірақ жинау кезінде, Құдай Өз халқын жинау үшін қолын созған шақта, ақиқатты тарату жолындағы күш-жігер өзіне белгіленген нәтижесін береді.

Барлығы да осы іске біріккен әрі құлшынысты болуы тиіс. Маған аян етілгендей, қазіргі жинау кезінде бізді бағыттау үшін мысал ретінде бытырауға сілтеме жасаудың өзі кез келген адам үшін ұят нәрсе; өйткені егер Құдай қазір біз үшін сол кезде істегенінен артық ештеңе істемесе, онда Исраил ешқашан жиналмас еді. Ақиқаттың уағыздалуы қаншалықты қажет болса, оның газетте жариялануы да соншалықты қажет».—

Сол абзацтағы соңғы сөйлемде: «Ақиқаттың қағаз бетінде жариялануы да, оның уағыздалуы сияқты, соншалықты қажет», — делінген. Жарайды. Бұл ой кейінге қалдырылады.

Біз қарастырып отырған бес абзацтың екіншісінде: «Жаратқан Ие маған көрсетті» деп айтылған жерде, көріп тұрсыздар, мен оның астын сыздым.

—«Иеміз маған 1843 жылғы кестенің Оның қолымен бағытталғанын және оның ешбір бөлігі өзгертілмеуге тиіс екенін көрсетті; сандардың Ол қалай қалаған болса, дәл солай болғанын да көрсетті. Оның қолы кейбір сандардағы бір қатені жауып, жасырып тұрғанын, сондықтан Оның қолы алынғанға дейін оны ешкім көре алмағанын көрсетті.»—

Беттің жоғарғы жағындағы осы төрт абзацта менің бір нәрсенің астын сызған себебім — олар 1851 жылы қайта басылып шыққан Ellen G. White in 1851 кітабындағы A Sketch of the Christian Experience and Views нұсқасында редакциялық өзгерістерге ұшырайтын болады.

Жақсы. «Жаратқан Ие маған көрсетті» дегені өзгертіледі; «оның қолымен» дегені өзгертіледі; «оның ешбір бөлігі өзгертілмеуге тиіс» дегені өзгертіледі.

Содан кейін осы беттегі келесі қалың қаріппен терілген абзацта [төртінші абзац] былай делінген,

—«Жаратқан Ие маған 1844 жылдан бері Уақыттың сынақ болмағанын және уақыттың енді ешқашан да сынақ болмайтынын көрсетті».—

«Жаратқан Ие маған көрсетті», — бұл өзгертілетін болады. Келесі жылы олар Ellen G. White-тың A Sketch of the Christian Experience and Views атты еңбегінде сол бір сөйлемнен тұратын абзацты алып, оны алдыңғы абзацпен біріктіретін болады. Олар оны бір абзацқа айналдыратын болады.

Бірақ, сонымен бірге, егер бір сөз не сөздер қалың қаріппен терілсе, онда әріп терімінде тағы да өзге өзгерістер болады; мұнымен нені айтқым келетінін мен мысалмен көрсетемін.

Ал үшінші абзацта былай делінген,

—«Содан кейін мен —Тұрақтыға' қатысты мынаны көрдім: —құрбандық' деген сөз адам даналығымен қосылған, әрі мәтінге жатпайды; және Жаратқан Ие сот сағаты туралы жар салғандарға осының дұрыс түсінігін берген. 1844 жылдан бұрын, бірлік болған кезде, дерлік бәрі —Тұрақты' туралы дұрыс көзқараста біріккен еді; бірақ 1844 жылдан бері, абыржу кезінде, басқа көзқарастар қабылданып, соның салдарынан қараңғылық пен абыржу ерді».

Содан кейін беттегі келесі қалың қаріппен берілген абзацта [төртінші абзацта] былай делінген,

«Жаратқан Ие маған Уақыттың 1844 жылдан бері сынақ болмағанын, әрі уақыттың енді ешқашан қайтадан сынақ болмайтынын көрсетті». —

«Жаратқан Ие маған көрсетті», — бұл өзгертілетін болады.

Келесі жылы олар Эллен Г. Уайттың «A Sketch of the Christian Experience and Views» еңбегінде сол бір сөйлемнен тұратын абзацты алып, оны алдыңғы абзацпен біріктірмек. Олар оны бір абзацқа айналдырмақ.

Сондай-ақ олар «Жаратқан Ие маған көрсетті» дегенді «Маған да көрсетілді» деп өзгертпек. Жақсы ма? Олар сол екі абзацты бір абзацқа біріктіріп, 1851 жылы оны «Маған да көрсетілді» деп өзгертпек.

—«Содан кейін маған қасиеттілер Иеміз келерден бұрын әлі де Ескі Иерусалимге баруы тиіс деген зор адасуда жүрген кейбіреулер көрсетілді, т.б. Мұндай көзқарас үшінші періштенің хабары аясындағы Құдайдың қазіргі ісінен ой мен ықыласты бұрып әкетуге бейім; өйткені егер біз Иерусалимге баруға тиіс болсақ, онда біздің ойымыз табиғи түрде сонда ауып, қасиеттілерді Иерусалимге жеткізу үшін қаражатымыз өзге мақсаттардан ұсталып қалады. Маған олардың осы зор адасуға жіберілуінің себебі мынау екені көрсетілді: олар бірнеше жылдар бойы ішінде болып келген қателіктерін мойындап, олардан бас тартпаған». Review and Herald, November 1, 1850.

Бірақ, Early Writings кітабына келгенде, олардың не істейтінін білесіз бе? Олар “I was also shown” деген сөздерді алып тастайды; сөйтіп Early Writings-та осы бір абзацта былай делінетін болады: “1844 жылға дейін бірлік болған кезде, барлығы дерлік ‘Daily’-дің дұрыс түсінігіне біріккен еді; бірақ 1844 жылдан бері, абыржу жағдайында, басқа көзқарастар қабылданып, содан кейін қараңғылық пен абыржу ілесті.” Олар “I was also shown” дегенді алып тастады, ал келесі сөйлем: “time had not been a test since 1844.” Кенеттен сіз уақыттың 1844 жылдан бері сынақ болмағаны туралы бұл ойдың оған арнайы түрде көрсетілген жайттардың бірі екенін білмей қаласыз. Сіз мұны оның Daily туралы нұрының, жалған көзқарастың абыржу туғызатыны жөніндегі бөлігінің бір бөлігі деп сенесіз.

Бұл түпнұсқа емес. Түпнұсқа сізде бар. Оны тексеріп көріңіз.

Келесі қадам (Екінші қадам) — 1851 Эллен Г. Уайттың «Мәсіхшілік тәжірибе мен көзқарастың қысқаша очеркі»

Содан кейін мұның астында 1851 жылы басылып шыққан Эллен Г. Уайттың «Мәсіхшілік тәжірибесі мен көзқарасының қысқаша очеркі» бар; сондай-ақ, орын алған өзгерістердің жіктелуі берілген, әрі онда өте, өте елеулі өзгеріс бар.

«23 қыркүйекте Жаратқан Ие маған Өз халқының қалдығын қайтарып алу үшін қолын екінші рет созғанын көрсетті, әрі осы жинау уақытында күш-жігерді екі еселеу қажет екенін білдірді. Бытырау кезінде Исраил соғылып, жыртылып-тоздырылды; ал енді, жинау уақытында, Құдай Өз халқын сауықтырып, жарасын таңады. Бытырау кезінде ақиқатты тарату үшін жасалған әрекеттердің әсері тым аз болды, өте аз нәрсе атқарды немесе мүлде

ештеңе тындырмады; бірақ жинау кезінде, Құдай Өз халқын жинау үшін қолын іске қосқанда, ақиқатты таратуға бағытталған әрекеттер көзделген нәтижесін береді. Барлығы да осы істе біріккен және құлшынысты болуы тиіс. Маған көрсетілгеніндей, қазір, жинау кезінде, бізді басқаруға үлгі ретінде бытырау кезеңіне жүгіну — кез келген адам үшін теріс; өйткені егер Құдай біз үшін қазір сол кезде істегенінен артық ештеңе істемесе, онда Израил ешқашан жиналмас еді. [Алып тасталған: Ақиқаттың қағаз бетінде жариялануы оның уағыздалуы сияқты қажет.] [Абзацтар біріктірілген] Мен [бұрынғысы—«Жаратқан Ие маған көрсетті»] 1843 жылғы кесте Жаратқан Иенің қолымен бағытталғанын, [бұрынғысы—«Оның қолымен»] және оны өзгертуге болмайтынын; [бұрынғысы—«оның ешбір бөлігі өзгертілмеуі тиіс»] сандардың Ол қалағандай болғанын көрдім. Оның қолы үстінде болып, кейбір сандардағы бір қателікті жасырып тұрған, сондықтан Оның қолы алынғанға дейін оны ешкім көре алмады.»

«Содан кейін мен —Күнделіктіге» қатысты мынаны көрдім: «құрбандық» деген сөз адамның даналығымен қосылған, әрі мәтінге тиесілі емес; сондай-ақ сот сағаты туралы үндеуді жариялағандарға Жаратқан Ие оның дұрыс түсінігін берген. 1844 жылға дейін, бірлік болған кезде, дерлік бәрі —Күнделікті» туралы дұрыс көзқараста біріккен еді; ал 1844 жылдан бері, абыржу жағдайында, басқа көзқарастар қабылданып, соның салдарынан қараңғылық пен шатасу келді. [Параграфтар біріктірілген] Мен сондай-ақ [Бұрын: «Жаратқан Ие маған көрсетті»] 1844 жылдан бері уақыт сынақ болмағанын және уақыт енді ешқашан сынақ болмайтынын көрдім.] Ellen G. White-тың A Sketch of the Christian Experience and Views еңбегі, ExV 61–62.

Үшінші періштенің хабарымен байланысы жоқ уақыт

Эллен Уайттың кейіннен «Ерте жазбаларға» енген аянымен бірдей емес, өзге бір аяны болды. Оның бірнеше аяны болған; бірақ оған бір нәрсе айтылған бір аян болды; оған бір абзац айтылды, және ол оны жазып алды.

«Жаратқан Ие маған үшінші періштенің хабары баруы, әрі Жаратқан Иенің жан-жаққа бытырап кеткен балаларына жариялануы керектігін көрсетті, және оның уақытқа байланыстырылмауы тиіс екенін көрсетті; өйткені уақыт енді ешқашан қайтадан сынақ болмайды. Мен кейбіреулердің уақытты уағыздаудан туындайтын жалған бір қозуға беріліп жатқанын көрдім; үшінші періштенің хабары уақыт көтере алатыннан да күштірек еді. Мен бұл хабардың өз іргетасында нық тұра алатынын, оны нығайту үшін уақыттың қажет еместігін, оның құдіретті күшпен ілгерілеп, өз жұмысын атқаратынын, әрі әділдікпен қысқартылатынын көрдім». A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White, ExV 48.

Ол мұнда не туралы айтып тұр? Үшінші Періштенің Хабарын енді ешқашан уақытпен байланыстырмауымыз керек деп айтып тұр, солай емес пе?

Әумин бе? Менімен біргесіздер ме?

Мұны қайдан табасыз? Ол қай жерде орналасқан?

ТЫҢДАУШЫЛАР ТАРАПЫНАН: (Жауап жоқ.)

ТЫҢДАУШЫЛАРДАН: мәсіхшілік тәжірибе мен көзқарастардың қысқаша очеркі.

Эллен Г. Уайттың «Христиандық тәжірибе мен көзқарастардың қысқаша очеркі», 48-бет, 48-бет.

Жақсы. Біз талқылап отырған, 1850 жылғы қарашадағы *Review and Herald* басылымынан алынған осы үзіндіні қайдан табамыз; ол Ellen G. White-тың *A Sketch of the Christian Experience and Views* еңбегінің қай жерінде орналасқан? Ендеше, жазбаларыңыздан сәл кейін шегінсеңіз, оның Ellen G. White-тың *A Sketch of the Christian Experience and Views* еңбегінің 61 және 62-беттерінде орналасқанын көресіз.

Сізде Ellen G. White-тың *A Sketch of the Christian Experience and Views* атты еңбегінің 48-бетінде жазылған аян бар; содан кейін ақыр соңында *Early Writings* кітабының 61 және 62-беттеріне енетін аян бар. Олардың арасы 13 не 14 бетпен бөлінген, солай емес пе?

Ал «Ерте жазбаларға» келгенде, олар не істемек? Олар 48-беттегі осы абзацты алып, оны оның уақыт енді сынақ емес деген мәлімдемесінен кейін бірден кірістірмек. Олар екі аянды біріктірмек.

Менің не меңзеп тұрғанымды түсініп отырсыз ба?

ТЫҢДАУШЫЛАР ІШІНДЕГІ ЕР АДАМ: Иә.

Менің нені меңзеп тұрғанымды аңғарып отырсыз ба?

ТЫҢДАУШЫЛАР АРАСЫНДА СӨЙЛЕНІП ОТЫРҒАН ЖЕКЕ ТҰЛҒА: (Растау.)

Жақсы, өйткені мен растауды азырақ көріп отырған адам — өзіңіз.

Соңғы Қадам (Үшінші Қадам)—1882 жылғы Ерте Жазбалар

Жарайды. Енді мен сіздің жазбаларыңыздың 6-бетіне қайта оралдым; енді сізде тағы да *Early Writings* бар.

«23 қыркүйек, . . . Мен 1843 жылғы кестенің Жаратқан Иенің қолымен бағытталғанын көрдім және оның өзгертілмеуі керектігін; сандардың Оның қалауындағыдай болғанын; Оның қолы кейбір сандардағы бір қателіктің үстінде болып, оны жасырып тұрғанын, сондықтан Оның қолы алынғанға дейін оны ешкім көре алмағанын көрдім.

Содан кейін мен «күнделіктіге» (Даниял 8:12) қатысты мынаны көрдім: «құрбандық» деген сөз адам даналығымен қосылып енгізілген, әрі ол мәтінге тиесілі емес; сондай-ақ сот сағаты туралы жар салғандарға Жаратқан Ие бұл жөніндегі дұрыс түсінікті берген. 1844 жылға дейін, бірлік болған кезде, «күнделікті» туралы дұрыс көзқараста барлығы дерлік біріккен еді; бірақ 1844 жылдан бергі абыржуда басқа көзқарастар қабылданып, соның салдарынан қараңғылық пен абыржу ерді. 1844 жылдан бері уақыт сынақ болған жоқ, және ол енді ешқашан да сынақ болмайды.

Жаратқан Ие маған үшінші періштенің хабары таралуы және Жаратқан Иенің бытырап жүрген балаларына жариялануы тиіс екенін көрсетті, бірақ ол мерзімге байланып қалмауы керек. Мен кейбіреулердің уақытты уағыздаудан туындаған жалған қозу үстінде жүргенін көрдім; бірақ үшінші періштенің хабары уақыт бере алатыннан да күштірек. Мен бұл хабардың өз іргетасының үстінде нық тұра алатынын және оны бекіту үшін уақыттың қажет емес екенін көрдім; әрі оның зор құдіретпен таралатынын, өз ісін атқаратынын және әділдікпен қысқартылатынын көрдім.

«Содан кейін мен ескі Иерусалимге бару — өздерінің міндеті деп сенудің ұлы адасуында жүрген кейбіреулерге назар аудардым . . .» Early Writings, 74–76.

Ал мұның жуан әріппен берілген себебі — дәл осы жерде: «... Бірлік болған кезде, 1844 жылға дейін, дерлік бәрі де “күнделіктіге” қатысты дұрыс көзқараста біріккен еді; бірақ 1844 жылдан бергі шатасуда өзге көзқарастар қабылданды, соның салдарынан қараңғылық пен абыржу ілесті. 1844 жылдан бері уақыт сынақ болған жоқ, әрі ол енді ешқашан сынақ болмайды»,— деп жазылған осы абзац екендігін есте ұстауыңыз керек. Өйткені ол осы көрініс туралы алғашқы жазбасында бастапқыда: «Маған 1844 жылдан бері уақыттың сынақ болмағаны көрсетілді»,— деген, әрі бұл өзге бір абзацта болған. Ол өзіне “Күнделіктіге” қатысты көрсетілген нәрсе мен уақыттың сынақ болуы туралы өзіне көрсетілген нәрсенің арасында айырмашылық бар екеніне көз жеткізген; ал Үшінші Періштенің Хабарымен уақытты байланыстырмау туралы айтылатын келесі абзац бастапқы көріністе болмаған. Ол Life Sketches кітабының 61 және 62-беттерінде емес, 48-бетінде болған.

Алайда, 1882 жылы шыққан Early Writings еңбегіне келгенде, оларды біріктіріп қойды; сондықтан да, 1930-жылдарға жеткенде және сіз Адвентизмде қалың қараңғылыққа кетіп бара жатқанда, Уилли Уайт «Күнделіктіні» зерттегенде оны уақыт тұрғысындағы мәнмәтінде зерттеуің керек дейді — «Кешіріңіз, Уилли, сіздің міндетіңіз Пайғамбарлық Рухының дәл тарихи жазбасын ұсынатын адам болу еді. Сіз Пайғамбарлық Рухын жоққа шығаратын адам болмауға тиіс едіңіз. Ал Early Writings, 75-беттегі баяндауыңызда сіз бастапқы дереккөздерді елемедіңіз, ал сол бастапқы дереккөздер Early Writings, 74-бетте «Күнделікті» уақыт мәнмәтінінде қарастыру қажет деген уәжді енгізген кезде, мұның мүлде шындыққа жанаспайтынын айтады». — Бұл шындыққа жанаспайды! Мұны Пайғамбарлық Рухындағы жазба дәлелдей алмайды. Мұны сол уақыт кезеңінің тарихы да растай алмайды.

Жақсы. 1-тармақ: Уайт апай Early Writings, 74 еңбегінде «Күнделіктіге» қатысты дұрыс көзқарас бар екенін айтады. Кейінірек тарих барысында таңылатын негізгі уәж мынау: Early Writings, 74-тегі сол үзіндіні зерттегенде, оны уақыт белгілеу мәселесінің аясында қарастыру қажет-мыс. Бұл уәж жалған; ол негізді емес!

Сонымен, енді бізге «Күнделіктінің» дұрыс көзқарасы бар деген ұстаным ғана қалады. Жақсы ма? Алайда, біз осы абзацтан тағы бір ойды қарастырамыз.

Онда былай делінген: «23 қыркүйекте Жаратқан Ие маған . . . көрсетті». 23 қыркүйек, қашан? 1850 жылы: «1850 жылғы 23 қыркүйекте Жаратқан Ие маған көрсетті».

Оған Ол нені көрсетті?

Оның оған көрсеткендерінің бірі — 1844 жылдан бері «Тәуліктік» туралы өзге көзқарастардың қабылданғаны еді.

«1850 жылғы 23 қыркүйекте Жаратқан Ие маған көрсетті . . . 1844 жылға дейін, бірлік бар кезде, дерлік бәрі “Күнделікті” туралы дұрыс көзқараста біріккен еді; бірақ 1844 жылдан бері, абыржу кезінде, басқа көзқарастар қабылданды, соның салдарынан қараңғылық пен абыржу келді. The Review and Herald, November 1850.»

1850 жылғы наурыздағы «Күнделікті» — Жердегі киелі орын

Осылайша, 6-беттің төменгі жағында 1850 жылғы наурыздағы Review and Herald басылымынан алынған бір абзац бар, және ол Дэвид Арнольдтың мақаласы.

«Ол [Даниял] сондай-ақ сол бір езуші билікті де көреді — «ханзадалардың Әміршісіне қарсы көтерілгенін»; осылайша Синайда тағайындалып, Ұрпақ келгенге дейін күн сайын атқарылуға тиіс болған барлық күнделікті құрбандықтардың заңды күшін тоқтатты. Бұл жерде мәннің Өзі, яғни ұлы антитиптік құрбандық — Мәсіх — римдік сарбаздардың қолынан өлтірілді. Осылайша Рим арқылы — «күнделікті құрбандық жойылды», әрі «оның киелі орнының орны құлатылды» римдік қолбасшы Тит Иерусалим қаласын және ішінде — «киелі орын» болған Құдайдың ғибадатханасын қиратқан кезде. Міне, осы жерде Мәсіхтің пайғамбарлық мәлімдемесінің орындалуы басталды: «Олар семсер жүзінен құлап, барлық халықтарға тұтқын болып айдалып кетеді; ал Иерусалим басқа ұлттар тарапынан, БАСҚА ҰЛТТАРДЫҢ УАҚЫТТАРЫ ТОЛҒАНША, тапталатын болады». Лұқа 21:24». David Arnold, Review and Herald, March 1850, Volume 1, Number 8.

Осы мақалада Дэвид Арнолд Даниял кітабындағы «Күнделікті» біздің заманымыздың 70 жылы Пұтқа табынушы Рим жойып жіберген Иерусалимдегі яһудилердің киелі үйін білдіретінін үйретеді.

1850 жылғы қыркүйек «Күнделікті» — Мәсіхтің Киелі үйдегі қызметі

Содан кейін 1850 жылдың қыркүйегінде, сол жылдың өзінде — айтпақшы, 1850 жылы Review and Herald басылымының редакторы кім? Оның аты — Джеймс Уайт.

Олай болса, 1850 жылдың қыркүйегінде Джеймс Уайт Крозьердің «Күнделікті» Мәсіхтің Киелі үйдегі қызметін білдіретінін үйрететін мақаласын басып шығарады.

Енді Джеймс Уайт мұны тікелей үйретпейді, бірақ адамдар ондағы ишараны алып, оны үйретіп отырғаны осы деп айтады. Ал мен мұны неге айтып отырмын? Мұны мен мына себеппен айтып отырмын: 1850 жылдың қыркүйегінде Уайт қарындас 1844 жылдан бері «Күнделікті» туралы өзге көзқарастар қараңғылықта қабылданып, соның салдарынан шатасу ергенін айтады.

Бұл екі көзқарас [Arnold пен Crosierдікі] «Күнделікті» — пұтқа табынушылық деген Пионерлердің көзқарасы емес.

Ал 7-бетте сенде Кросьердің мақаласынан алынған екі абзац бар, онда ол «Күнделіктіні» Мәсіхтің Киелі үйдегі қызметі деп тұжырымдап отыр.

«—Оның киелі орнының мекені құлатылды»; Даниял 8:11. Бұл құлатылу Рим билігінің кезінде және сол билік арқылы жүзеге асты; сондықтан осы мәтіндегі Киелі орын Жер де, Палестина да емес, өйткені біріншісі күнәға құлаған кезде, яғни осы аяттағы оқиғадан 4 000 жылдан астам бұрын, ал екіншісі тұтқындық кезінде, яғни осы аяттағы оқиғадан 700 жылдан астам бұрын құлатылған болатын, әрі екеуі де Римнің ықпалымен емес.

«Құлатылған Киелі орын — Римнің өзін ұлықтаған Тұлғасының, яғни әскердің Әміршісі Иса Мәсіхтің Киелі орны; ал Пауыл Оның Киелі орны көкте екенін үйретеді. Тағы да, Даниял 11:30–31: —Өйткені Киттим кемелері оған қарсы келеді; сондықтан ол қайғырып, кері қайтады да, қасиетті келісімге (христиандыққа) қарсы ашуланады (жазалау таяғы), солай істейді; ол тіпті қайта оралып, қасиетті келісімді тастап кеткендермен (діни қызметкерлермен және епископтармен) астасады. Сондай-ақ қару-жарақтар (азаматтық және діни) оның жағында тұрады, әрі олар (Рим және қасиетті келісімді тастап кеткендер) күштің Киелі орнын арамдайды'. Рим мен христиандықтың елшілері бірігіп арамдаған нәрсе не болды? Бұл одақ —қасиетті келісімге' қарсы құрылды, әрі олардың арамдағаны сол келісімнің Киелі орны болды; мұны олар Құдайдың есімін арамдағандары сияқты істей алды; Еремия 34:16; Езекиел 20; Малахи 1:7. Бұл Оның есімін қорлау немесе тілдеу дегенмен бірдей еді. Осы мағынада бұл —саяси-діни' аң Киелі орынды арамдады (Аян 13:6), әрі оны көктегі орнынан құлатып тастады (Забур 102:19; Еремия 17:12; Еврейлерге 8:1–2), олар Римді қасиетті қала деп атағанда (Аян 21:2), әрі сол жерде Папаны —Иеміз Құдай Папа', —Қасиетті Әке', —Шіркеудің Басшысы' және т.б. атақтарымен таққа отырғызғанда, және де сол жерде, жалған —Құдайдың ғибадатханасында', ол Исаның Өз Киелі орнында шын мәнінде не істейтінін істейтін болып жариялайды; 2 Салониқалықтарға 2:1–8. Киелі орын аяқасты етілді (Даниял 8:13), дәл сол сияқты Құдай Ұлы да аяқасты етілді. (Еврейлерге 10:29.)» O. R. L. Crosier, —The Sanctuary', Review and Herald, September, 1850.

Джеймс Уайттың логикасы

Егер Джеймс Уайт жақсырақ білген болса, неге ол бұл мақаланы басып шығарды? Мұның себебі — сіздің жазбаларыңыздағы «Джеймс Уайттың логикасы».

Ұлы Көңіл Қалудан кейін басылып шыққан алғашқы еңбек A Word to the Little Flock деп аталады, және сол жарияланымның авторлары болған үш адам — Джеймс пен Эллен Уайт және Джозеф Бейтс. 1844 жылғы 22 қазаннан кейін сол жолмен ілесіп жүрген осы адамдар бастырып шығарған алғашқы нәрсе — осы мақала еді; әрі осы мақалада Уайт қарындас Крозьердің Күнделіктіге қатысты көзқарасын емес, Мәсіхтің Қасиетті орыннан Ең Қасиетті орынға өткені жөніндегі көзқарасын құптайды.

Назар аударыңыздар, бұл — Уайт қарындас. Сондықтан Джеймс Уайт Крозьердің мақаласын басып шығаруға дайын болған, онда былай делінген,

«2300 күннің соңында тазартылуға тиіс Киелі үй — Мәсіх қызмет етуші болып табылатын Жаңа Иерусалим ғибадатханасы деп мен сенемін». — бұл Эллен Уайттың сөзі — «Жаратқан Ие маған аянда, бір жылдан астам уақыт бұрын, Кросьер бауырлас Киелі үйдің тазартылуы, т.б. туралы шынайы нұрға ие екенін көрсетті; әрі К. бауырласқа 1846 жылғы 7 ақпандағы Day-Star, Extra басылымында бізге ұсынған көзқарасын жазып шығару Оның еркі екенін де көрсетті. Мен сол Extra басылымын әрбір әулиеге ұсынуға Жаратқан Иеден толық өкілет алғанымды сезінемін.

«Осы жолдардың саған да, оларды оқуы мүмкін барлық сүйікті балаларға да игілік әкелуін тілеймін». A Word to the Little Flock, 1847 ж. 12 мамыр.

Сонымен, адамдар бүгінгі күннің өзінде, Адвентизмдегі кейбір қазіргі заманғы тарихшылар: «Мынаған қараңыздар. Эллен Уайт Крозьердің мақаласына тұтастай қолдауын беріп отыр; демек, Крозьердің “Тұрақты” туралы, оны Мәсіхтің Киелі үйдегі қызметі деп айтқаны шын болуы тиіс», — дейді. Ал олар осылай айтқанда, тарихты бұрмалап көрсетеді; өйткені Крозьердің мақаласы сегіз бөлімнен тұрған, әрі әуел бастан-ақ адвентистер сол бөлімдердің төртеуі толық қараңғылық екенін түсінген, және олар Адвентизмде ешқашан, ешқашан, ешқашан қайта басылып шыққан емес.

Мысал ретінде айтсақ, сол мақаладағы оның ұстанымдарының бірі — Иса қайтып келгенде мың жылдық бейбітшілік орнайды деген пікір болды. Адвентистер бұған сенбейді және ешқашан сенген де емес. Бұл түсінік — Уильям Миллер теріске шығарған түсінік; шын мәнінде, дәл осы теріске шығару Уильям Миллерді ақиқатты түсінудің дұрыс жолына қойған. Бұл ілім — Миллерит түсінігіне тікелей қарама-қарсы келетін ілімдердің бірі.

Сонымен, Крозье осы сегіз бөлімнен тұратын мақаламен шыққанда, олар әуел бастан-ақ бұл бөлімдердің төртеуін қайта басуға болмайтынын бірден біледі.

Алайда Джеймс Уайт Кроузьердің «Күнделікті» Мәсіхтің киелі орын қызметі екенін тұспалдап білдіретін бөлігін басып шығарады; бірақ ол тек сол төрт бөлімді ғана қайта баспақ. Қалған төрт бөлімді ол қайта баспайды. Алайда Джеймс Уайт Кроузьердің сол төрт бөлімін қайта басып шығару үшін, оны екі нөмірде жариялауға мәжбүр болды. Ол 1850 жылдың қыркүйегінде оны екі рет басып шығаруға мәжбүр болды.

1850 жылдың қыркүйегіндегі өзінің Review and Herald басылымында орын жеткіліксіз болғандықтан, ол 1850 жылдың қыркүйегінде Review and Herald-тың екі санын басып шығарды, осылайша Крозьердің Мәсіхтің Қасиетті орыннан Ең Қасиетті орынға өтуі туралы мақаласын толықтай жариялай алды.

Енді, Gerard Damsteegt-тің жазғанынан сіз оның тарихи бағалау жасап отырғанын байқайсыз: Адвентистер Крозьердің мақалаларында қате болған, сондықтан қайта басып шығаруға болмайтын тұстар бар екенін әрдайым білген.

Ол [Эллен Хармон] былай деді: — «Жаратқан Ие маған аянда, бір жылдан астам уақыт бұрын, Кроузьер бауырлас Қасиетті орынның тазартылуы және т.б. туралы шынайы жарыққа ие болғанын көрсетті; әрі Day Star Extra басылымының 1846 жылғы 7 ақпандағы

санында бізге ұсынған көзқарасын бауырлас К.-ның жазып шығуы Оның еркі екенін көрсетті. Мен Жаратқан Ие тарапынан сол Extra-ны әрбір әулиеге ұсынуға толық өкілеттімін» (Хат. Э. Г. Уайттан Кертиске, Word to the Little Flock, 12). Жетінші күн адвентистері, әдетте, бұл мәлімдемені Кроузердің тұсаукесерлері қателіктерден ада болған дегенді емес, бірақ оның негізгі типологиялық дәлелдеуі дұрыс болған деген мағынада түсіндіріп келді. Мақаланың қайта басылымдарында олар дәл емес деп санаған тұстары алынып тасталды». P. Gerard Damsteegt, Foundations of the Seventh-day Adventist Message and Mission, 125.

Оның толық құжатын ешқашан қайта басып шығара алмады

Енді келесі бетте W. A. Spicer дәл осының айғағын келтіреді: олар Crosier-дің мақалаларында қателік бар екенін әрдайым білген, және сол төрт бөлімді ешқашан қайта басып шығармаған.

Өкінішке қарай, жас Кроузе сенбі ақиқатының жарығында тым аз ғана уақыт жүрді. Кейін ол өзі орнықтыруға жәрдемдескен ғибадатхана туралы ілімнен бас тартты. Біздің ізашар бауырластарымыз оның ғибадатхана жөніндегі түсіндірмесін өздерінің алғашқы басылымдарында бірнеше рет қайта басты, бірақ оның толық құжатын ешқашан қайта баса алмады. Онда ол ғибадатхана түсіндірмесіне келер дәуір туралы кейбір ойларды — уақытша мыңжылдықты, Екінші Келуде осы жер бетінде болатын салтанатты дәуірді — қосып жіберген еді. Осы нәрселерді біздің бауырластарымыз әрдайым алып тастап отырған. Сол күндері келер дәуір туралы бұл ілімдер кеңінен тарап жүрген еді. Бұл ілім айқын адвенттік хабарға ешқашан үйлеспеді; әрі, сөзсіз, осы адасушылықтың ашытқысы жас адамдарды сенбі мен ғибадатхана ақиқаттарынан алыстатуға ықпал етті. Көп ұзамай ол біздің алғашқы қозғалысымызға ащы қарсылыққа көшті.» W. A. Spicer, Review and Herald, December 14, 1939

Мәселе мынада: бүгінде Уайт әпкенің Crosier-дің A Word to the Little Flock еңбегіндегі мақаласын мақұлдауын өздеріне дәлел ететін адамдар бар, солардың қатарында Күнделіктің Мәсіхтің киелі орында атқаратын қызметі екені туралы өзінің ақылсыз кітабымен белгілі Heidi Heikes та бар. Бұл — оның уәждерінің бірі.

Мұны істейтін адамдар тарихи фактілерді елемей отыр. Олар Кроузердің барлық мақалаларын ешқашан қайта басып шығара алмас еді. Ал Ellen White-тың A Word to the Little Flock еңбегіндегі құптауы Кроузердің ұстанымын тұтасымен құптау деп табандап талап ету — адвентистер мың жылдық бейбітшілік болады деп сенуі тиіс деп талап етумен бірдей. Бұл — қисынсыз уәж.

Бұл — тарихты бұрмалап көрсету, әрі бұл адамдарды алдау және абыржу мен қараңғылық туғызу үшін жасалады.

Сонымен, сізде екі тарихшы бар: Спайсер — дүниеден өткен, ал Дамстегт — әлі тірі; бірақ мен сізге кепілдік беремін: Спайсер де, Дамстегт те, екеуінің ешқайсысы да менің ұсынып отырғанымды менімен бірге құптамас еді. Жарайды, құптамас еді. Демек, мен сізге айтып

отырған нәрсемен келісетін, өзара қарсы ұстанымдағы екі тарихшы бар. Эллен Уайттың Крозьердің мақаласын қолдағанын ондағының бәрі мінсіз болған деген мағынада түсінуге мүлде ешқандай негіз жоқ.

Advent Review — 1-том, Оберн, Нью-Йорк, № 3

Advent Review — 1-том, Оберн, Нью-Йорк, 4-нөмір

Адвент Ревью — 1-том, Оберн, Нью-Йорк, Арнайы нөмір

Джеймс Уайт Крозьердің мақаласын 1850 жылдың қыркүйегінде The Review and Herald басылымында жариялай бастағанда, бұл 1-томның 3-нөмірі еді.

Алайда ол мұның бәрін 1-томның 3-нөміріне сыйғыза алмады; сондықтан мақаланы The Review and Herald басылымының 1-томының 4-нөмірінде аяқтады. Ал мұны ол қашан істеді? 1850 жылдың қыркүйегінде.

Ал 1850 жылдың қыркүйегінде не болды? Уайт әпке аян алып, онда былай делінген: «1850 жылғы 23 қыркүйекте Жаратқан Ие маған көрсетті . . . 1844 жылға дейін, бірлік болған кезде, дерлік барлығы “Күнделікті” туралы дұрыс көзқараста біріккен еді; ал 1844 жылдан бері, абыржу жағдайында, басқа көзқарастар қабылданып, соның соңынан қараңғылық пен шатасу ілесті. The Review and Herald, November 1850.»

Оның күйеуі кім еді? Ол The Review and Herald басылымының редакторы болған.

Сонымен, әйелі: «Жақып, Иеміз маған жаңа ғана не айтқанын білесің бе? Маған Күнделікті туралы Пионерлердің оны пұтқа табынушылық деп түсінгеніне қайшы келетін көзқарастарды енгізбеуіміз керек деп айтылды, өйткені бұл қараңғылық пен абыржушылық әкеледі»,— деген кезде, ол не істеді?

Сонымен, Джеймс Уайт не істеді? 1850 жылдың қыркүйегінде ол тағы бір Review and Herald басып шығарды, бір айдың ішінде үшеуін. Ол 1-том, Арнайы басылым деп аталады.

Ал ол не істеді? Ол Крозьердің мақаласын қайта басып шығарып, Крозьердің «Күнделікті» туралы айтқанын алып тастады!

Бауырымдар мен қарындастар, бұл — Джеймс пен Эллен Уайттың Крозьердің «Күнделікті» туралы көзқарасының қате екенін және оның қараңғылық пен шатасу әкелгенін түсінгенінің тарихи дәлелі.

Ал Крозьердің «Күнделікті» туралы көзқарасы қандай болды? Ол оның Мәсіхтің Киелі үйдегі қызметі екендігі еді.

Осылайша, «Ерте жазбалар», 74-бетте, ол: «23 қыркүйекте Жаратқан Ие маған миллериттердің “Күнделікті” туралы дұрыс көзқараста болғанын көрсетті»,— дегенде, тарихи айғақ миллериттердің былай түсінгенін көрсетеді—

Енді, бауырластар, бауырластар, мына жайтты назардан тыс қалдырмаңыздар: Бұл не деген сөз: 1850 жылғы қыркүйекте Уайт қарындасқа 1844 жылдан бері «Күнделіктіге» қатысты өзге көзқарастардың қабылданғаны көрсетілді; 1850 жылғы мамырда Арнольд «Күнделіктіні» яһудилердің қасиетті орны ретінде ұсынады; 1850 жылғы қыркүйекте Крозьердің мақаласының 1-бөлімі (2 бөлімнің 1-і) жарияланады, соның ішінде оның «Күнделіктіні» Мәсіхтің қасиетті орында атқаратын қызметі ретінде таныстыруы да бар; 1850 жылғы қыркүйекте Крозьердің мақаласының 2-бөлімі (2 бөлімнің 2-і) жарияланады; 1850 жылғы қыркүйекте Крозьердің мақаласы қайта басылып шығады, бірақ оның «Күнделіктіге» қатысты көзқарасы алынып тасталған? Не болып жатыр?

Біз осы 1850 жылғы кесте жасалған сол жылдың өзін көріп отырмыз, әрі бұл кесте «Күнделікті» туралы не дейді? «Пұтқа табынушылық үстемдік немесе алып тасталған КҮНДЕЛІКТІ. Дан. 11:31 508.»

Эллен Уайт Үкім Сағаты туралы жар салғандардың «Күнделікті» жөніндегі ұстанымы қандай болғанын білді. Ол олардың көзқарасы дұрыс болғанын айтқанда, дұрыс көзқарастың пұтқа табынушылық үстемдіктің алынып тасталуын білдіретінін білді; «Күнделікті» пұтқа табынушылықты білдіретін.

Осы 1850 жылы тарихи жазбалар оның да, күйеуінің де «Күнделікті» Мәсіхтің Киелі үйдегі қызметін білдіреді деген ілімді қабылдамағанын дәлелдейді; ал бұл — Жетінші күн адвентистері шіркеуінің Киелі кітапты зерттеу институты қолдайтын ілім. Бұл — Heartland және Steps to Life сияқты өзін-өзі қолдайтын қызметтердің жақтайтын ілімі. Бұл — қараңғылық пен шатасу әкелетін ілім.

Енді 1850 жылғы Сызбаға қатысты мынаны байқаңыз. Бұл — 1850 жылдың қарашасы. Дәл осы айда ол кейінірек 1851 жылы өңделу кезеңінен өтіп, ақырында 1882 жылы «Ерте жазбаларға» енген аянды алады да, оны жазып қалдырады — дәл осы айда, нақ осы 1850 жылдың қарашасында. Онда былай делінеді,

«Дүйсенбі күні біз сүйікті бауырымыз Николс пен оның отбасы тұратын Дорчестерге қайта оралдық.»

Дәл осы жерде [1850 жылғы кестенің жоғарғы оң жақ бұрышын нұсқап], «Отис Николс жариялаған, Дорчестер, Массачусетс». Жарай ма? Ол осы туралы айтып тұр, солай емес пе? Мұны, осы Кестені көріп тұрсыз ба?

—«Сол түні Құдай маған өте қызықты аян берді; оның көп бөлігін сіздер басылымнан көресіздер. Құдай маған кесте шығарудың қажеттілігін көрсетті. Мен мұның қажет екенін және кестелерде айқын етіп берілген ақиқаттың көп әсер ететінін әрі жандардың ақиқатты тануға келуіне себеп болатынын көрдім». Manuscript Releases, number 15, 210 November, 1850.

Ол Дорчестердегі Николстың үйінде аян көрді — мұның бәрі осы Кестеде — былай деді: «Сендерге бір кесте жасау керек».

Ал ол сызба туралы не дейді? Оны ол қалай сипаттайды?

Хабаққұқ 2-тарауға барыңыз: «Сызбаны жарыққа шығарудың қажеттігін көрдім», ал ол не істер еді? Ол «ақиқат кестелерде анық жазылуы үшін» қажет болды. Хабаққұқ 2-тарау, 2-аятта былай делінген: «Сонда Жаратқан Ие маған жауап беріп: аянды жаз да, оны кестелерге анық түсір, . . .» дейді. Ол Массачусетс штатының Дорчестер қаласында басылып шыққан Отис Николстың 1850 жылғы осы Сызбасы Хабаққұқтың орындалуы екенін айтып отыр; дәл сол сияқты, ол «Ұлы күресте» 1843 жылғы Сызбаның да Хабаққұқтың орындалуы екенін айтады.

Жарайды, мұны көріп тұрсыз ба? Оның бұл көріністі қашан алғанын көріп тұрсыз ба? Дәл осы болып жатқан уақытта: «23 қыркүйекте Жаратқан Ие маған . . . “Күнделіктіні” Мәсіхтің Киелі үйдегі қызметі деп үйрету қараңғылық пен шатасу әкелетінін көрсетті», — деген кезде, оның күйеуі сол мақаланы дереу қайта бастырып, әлгі екі абзацты алып тастады. Ол кейіннен Адвентизмде 1931 жылға дейін ешқашан қайта басылған жоқ; ал 1931 жылы Уилли Уайт оны қайта бастырғанда, өзі бастырған дәл сол кітапшаға жалған куәлікті де енгізді. Мұны дәлелдеп көрсетуге болады.

Енді мен осы арада сендерге осының өзімен бірдей уақыт кезеңі туралы бір нәрсені, ұзағырақ бір дәйексөзді, оқып бергім келеді. Бұл 1850 жылдың 27 қарашасынан.

Біраз уақыттан бері сізге хат жазуды елемей келдім. Енді соның себептерін айтайын. Біріншіден, Арабелла қарындастың мейірімді де қуанышпен қабылданған хатын алғаннан кейін, бірнеше апта бойы жазуға уақытым болмады; әйтпесе, оның хатына екі аптаның ішінде жауап беру туралы өтінішін орындаған болар едім. Маған ол хат өте ұнады. Хат бәріміздің қызығушылығымызды оятты, әрі бұл кешігуім сіздің осы хатты оқи сала тез жауап беруіңізге кедергі болмайды деп үміттенеміз; ал мен келесі жолы соншалықты ұзақ күтпейтін боламын.

Қазір Джеймстің де, менің де денсаулығымыз әжептәуір жақсы. Біздің үйіміз Парижде, бауырлас Эндрюстің үйінде, пошта бөлімшесі мен баспаханадан бірнеше-ақ қадам жерде. Біз мұнда аз уақыт боламыз. Бұл өте мейірімді отбасы, дегенмен едәуір кедей. Олардағы бардың бәрі бізге тегін. Біз мұнда болғанымызда оларға қандай да бір шығын түсіруді дұрыс деп санамаймыз. Мен сендердің бәріңді де, қымбатты Горхэм қарындасты да өте қатты көргім келеді.

Топшемдегі біздің конференциямыз аса зор қызығушылыққа толы болды. Жиырма сегіз адам қатысты; барлығы да жиналысқа қатысты.

Жексенбі күні Құдайдың құдіреті үстімізге қатты екпінмен соққан қуатты желдей түсті. Бәрі орындарынан тұрып, Құдайды қатты дауыспен мадақтады; бұл Құдай үйінің іргетасы қаланған кездегідей бір көрініс еді. Жылаудың үні мен шаттық дауысының аражігін ажырату мүмкін болмады. Бұл салтанатты жеңіс уақыты болды; бәрі де нығайып, сергітілді. Мен бұған дейін мұндай құдіретті уақытты ешқашан көрген емеспін.

Келесі конференциямыз Фэйрхейвенде болды. Бейтс бауырлас пен оның жұбайы сонда болды. Жиналыс өте игілікті өтті. Никольс бауырластың үйіне қайтып келгенімізде, Жаратқан Ие маған аян беріп, ақиқаттың тақталарға анық жазылуы керектігін көрсетті; сондай-ақ бұл, алғашқы екеуі тақталарға анық түсірілген үш періштенің хабарлары арқылы, көпшіліктің ақиқат үшін шешім қабылдауына себеп болатынын көрсетті.»

Бұл дәл осы жерде, [1850 жылғы сызбаның төменгі сол жақ бұрышын көрсетіп тұр]. Жақсы ма? Ол айтып отырған нәрселер осы сызбада бар.

— «Мен сондай-ақ бұл басылымның жариялануының хабаршылардың баруындай қажетті екенін көрдім, өйткені хабаршыларға өздерімен бірге алып жүру үшін, тыңдаушылардың қолына беретін, қазіргі шындықты қамтитын бір басылым қажет; сонда шындық олардың санасынан өшіп қалмайтын еді, әрі бұл басылым хабаршылар бара алмайтын жерлерге баратын еді. Мен тағы да басқа нәрселерді көрдім; олар басылымда жарық көреді. »

«Бәрің өзара қалай тату тұрып жатырсыңдар? Бәрің мәңгілік өмірге ұмтылып жүрсіндер ме? Сендерді өте, өте қатты көргім келеді, әрі көп ұзамай көретін шығармын деп ойлаймын. Қазір — даярлық уақыты, және бәріміз де мәңгілік үшін ісіміздің берік болуын қамтамасыз етеміз деп үміттенемін. Уақыт өте қысқа болып көрінеді, ал не істесек те, оны тез істеуіміз керек. »

20 қарашада, бір апта бұрын, мен және Генри Николс бауырлас Топшамға бардық. Бейсенбі күні [21 қараша] түскі астан жаңа ғана тұрған едік, сол сәтте Фоуи бауырластың балаларының бірі кіріп келіп, аналарының ес-түссіз жатқанын айтты. Біз өзеннің арғы бетіне, бір миль жерге, асыға жеттік те, сүйікті Фоуи қарындастың өлім аузында жатқанын көрдік. Оның мені танымағанын көргенде, қайғым қатты болды. Ол сағат үш пен төрттің арасына дейін қатты азап шегіп жатты, содан кейін соңғы демін шығарды. Ол артында қазасына қайғырған күйеуі мен үш баласын қалдырды.

Жұма күні таңертең [22 қараша], Генри бауырлас жерлеу рәсіміне қатысу үшін Джеймсқа сақалын алдыруға Парижге келді. Біз аса салтанатты әрі әсерлі уақыт өткіздік. Жаратқан Ие бізді тастап кеткен жоқ, қайта Өз Рухының үстімізде тынығуына жол берді. Фои апайдың соңғы күндері сөзсіз оның ең рухани әрі ең жақсы күндері болды. Фои бауырласқа жұбаныш болатын нәрсе — оның мәсіхші болып қайтыс болғаны. Ол өзін жақсы ұстап жүр. Құдай оған осы қайғы-қасіретке төзу үшін рақым беріп отыр. О, барлық сынақ пен қайғы-қасірет көріністерінде демеу болатын Құдайға деген үміттің болуы қандай игі. Үміт үшін, игі үміт үшін, Құдайды мадақтаңдар. Сіздер, қай-қайсыңыз болсаңыздар да, өз үміттеріңіз үшін не берер едіңіздер?

Сенімді берік ұстандар. Құдайда күшті болыңдар және Оның мәңгілік қаруына сүйеніндер. Ол сендерді ешқашан жерге қаратпайды, қайта әрбір қайғы-қасіретте демеп, көтеріп тұрады. Барлығыңның ақиқатта барған сайын нығая түсулеріңе үміт етемін. Тайсалмаңдар, қайта Патшалыққа қарай жолдарыңды табандылықпен жалғастырыңдар.»—

Міне, бастайық. Мен сенің мынаны көруіңді қалаймын.

—«Бір апта бұрын, өткен сенбі күні, бізде өте қызықты жиналыс болды. Ол жерде Дед-Риверден бауырлас Хьюит болды. Ол мынадай мазмұндағы хабармен келді: зұлымдардың жойылуы мен өлгендердің ұйқысы — жабық есік ішіндегі жиіркенішті ілім, оны Езабел атты бір әйел, пайғамбар әйел, енгізген, әрі ол сол әйел, Езабел, менмін деп сенді».

Жарай ма? Хьюит бауырлас Эллен Уайт — Изабел деп және оның үш адасуды енгізгенін айтып отыр.

«—Біз оған өткендегі кейбір қателіктерін, яғни 1335 күннің аяқталғанын және оның көптеген өзге де қателіктерін айттық. Бірақ мұның әсері өте аз болды. Оның қараңғылығы жиналысқа сезіліп тұрды да, жиналыс созылып кетті.»

Енді, осыны көрулеріңізді қалаймын. Мүмкін болса, осы абзац туралы айтатын бір нәрсем бар, соған назар аударуларыңызды қалаймын.

Егер сіз ақырзаманның соңында уақытқа қатысты пайғамбарлықтарды қайта қолданатын адвентизм ішіндегі адамдармен әлдеқашан бетпе-бет келген болсаңыз, олар қолданатын небәрі үш дәйексөз бар екенін білесіз,—әрине, олар көптеген дәйексөздерді пайдаланады, бірақ негізінен сүйенетін үш негізгі дәйексөздері бар. Бұл — солардың бірі; өйткені олар осыған барып: «Біз оған бұрынғы кейбір қателіктерін айттық»,— деп айтады да, ол «1335 күннің аяқталғанын» айтқанда, мұны оның қателіктерінің бірі болған деп мәлімдейді. Көріп тұрсыз ба, осы грамматикалық құрылымды аздап бұрмалауға болатынын: «Біз оған бұрынғы кейбір қателіктерін айттық па? Біз оған 1335 күннің аяқталғанын да айттық; бірақ уақыт белгілейтіндер мұны: біз оған бұрынғы кейбір қателіктерін айттық, ал сол қателіктердің бірі — сенің 1335 күн аяқталды деп үйретіп жүргенің, және бұл — қателік, деп айттық» деген мағынада қолданады. Демек, мұны екі түрлі бағытта бұрмалауға болады.

Юджин Прюиттпен бетпе-бет алғаш рет қақтығысқаным Оклахомада болды, әрі ол Миллериттер тарихы дүниенің соңында қайталанбайды деп дауласып жатқан еді; мен оған Пайғамбарлық Рухынан бірнеше дәйексөз келтірдім.

Сонда ол: «Джефф, сен Эллен Уайттың ұқыпсыз жазушы болғанын білесің»,— дейді.

Сонда мен: «Сіз не айтқыңыз келеді?» — дедім.

Содан кейін ол осы дәйексөзге жүгінді. Ол бұл дәйексөз оның ұқыпсыз жазушы екенін дәлелдейді дейді; өйткені ол, егер қаласа, мерзім белгілеушілердің осы дәйексөзді бұрмалап жібере алатынын менің білетінімді өзінің де білетінін біледі.

Енді, Уошита сияқты бір жердің өз студенттеріне Эллен Уайтты ұқыпсыз жазушы деп үйрететіндей ықпалы бар екені — бір басқа; бірақ ол мұнда ұқыпсыз жазушы ма?

—«Бірнеше ауыз сөз айтуым керек екенін сезіндім. Исаның атымен орнымнан тұрдым, сөйтіп шамамен бес минуттың ішінде жиналыс өзгеріп кетті. Мұны бәрі бір сәтте сезінді. Әрбір жүз нұрланып кетті. Құдайдың қатысуы сол орынды толтырды. Хьюит бауырлас тізерлеп құлап, жылап, дұға ете бастады. Мен аянға алынып, жаза алмайтын көп нәрсені

көрдім. Бұл Хьюит бауырласқа зор әсер етті. Ол мұның Құдайдан екенін мойындап, топырақтай кішірейіп, кішіпейіл болды. Сол жиналыстан бері ол үнемі жазып келеді, әрі дәл қазір сол бір үстелдің басында өзі насихаттаған барлық қателіктерінен бас тартып жазып отыр. Мен Құдайдың оны көтеріп келе жатқанына сенемін, егер Құдай ол арқылы әрекет етсе, ол игілік әкелуге лайық.»

Қымбатты Горэм әпкеге зор сүйіспеншілік жолдаймын. Оған мықты болсын деп айтындар. Құдай онымен бірге, және Ол оны тастап кетпейді. Баршаға зор сүйіспеншілік. Балалар ұйқышыл болып кетпей, қайта шындыққа қызығушылық танытып, өздерінің шақырылуы мен таңдалуының берік екеніне көз жеткізуге ынталы болады деп үміттенемін. Жазындар, міндетті түрде жазындар, әрі мен істегендей істемендер. Мен сендерді, бәріңді де, сүйемін. Жазындар. Manuscript Releases, 16-том, 206–209. Мэн штатының Париж қаласынан жазылған, 1850 жылғы 27 қараша.

Бауырымдар мен әпке-қарындастар, мұның тарихи мәнмәтіні қандай; ол мұны қай жерде жазып отыр? Ол мұны 1850 жылы, бауырлас Николстың үйінде жазып отыр.

Осы уақыт кезеңінде Жаратқан Ие не істеп жатыр? Ол Пионерлердің «Күнделікті» туралы көзқарасының дұрыс екенін көрсетіп жатыр, ал ол сонымен айналысып отыр. Ол Мәсіхтің Киелі үйдегі қызметі «Күнделікті» туралы жалған көзқарас деп айтып отыр.

Осы тарихта, дәл осы тарихтың өзінде,—осы тарихтың өзі ғана емес және сол жылдың өзі ғана емес, тіпті жылдың нақ сол айында,—ол аяндар алып жатыр әрі «Күнделіктіге» қатысты Пионерлердің ұстанымы туралы осы ақиқатты айқындап, Сот Сағатының Айқайын жариялағандардың «Күнделікті» жөнінде дұрыс көзқараста болғанын айтып отыр; әрі сол бір абзацтың өзінде ол былай дейді: «Мен 1843 жылғы Кестенің Жаратқан Иенің қолымен бағытталғанын, оны өзгертуге болмайтынын және Сот Сағатының Айқайын жариялағандардың “Күнделікті” жөнінде дұрыс көзқараста болғанын көрдім».

Ал 1843 жылғы осы кестеде «Күнделікті» туралы не делінген? Онда оның б.з. 508 жылы жойылғаны айтылған; әрі 1335 жыл кейін бұл сені 1843 жылға алып келеді, сондықтан 1335 өткен шақта болып табылады.

Сіз елестете аласыз ба: дәл сол айдың өзінде, дәл сол жылдың өзінде оның Дед-Риверден келген Хьюит бауырға мұның әлі де болашақта екенін айтқанын?

Жарайды, мына мерзім белгілеушілер, мына мерзім белгілеушілер, әрі Уайт апайдың ұқыпсыз жазушы екеніне сенетін бұл адамдар. Тарих мұны растамайды.

Сондықтан мен сендердің «Күнделіктімен» байланыста Эллен Уайттың тіпті 1335-ті де түсінгенін көргендерінді қалаймын.

Эллен Уайт «күнделіктіні» пұтқа табынушылық деп тануға жай ғана өз мақұлдау мөрін басып қойған жоқ; ол мұның 1843 жылы аяқталған 1335 жылдық пайғамбарлықты бастағанын түсінді және осы ұстанымды Dead River-ден келген бауырлас Хьюитке қарсы көпшілік алдында қорғады. Мұны көріп тұрсыз ба?

Сол айдың өзінде, ол Мәсіхтің Күнделікті ретіндегі Қасиетті орындағы қызметі тек қараңғылық пен шатасу әкеледі деп айтып жүрген шақта, оның күйеуі сол аянға жауап ретінде бұл ілімді Review and Herald басылымынан алып тастайды.

Жазбаларыңыздың осы жоғарғы бөлігінде, «1850 жылғы кесте» деп тұрған жерде, дәл осы жерде былай делінген [1850 жылғы кестедегі сол жақтан үшінші бағанға, б.з. 31 жылы айқыштағы Исадан кейінгі мәтінге сілтеме жасап]. Мен мұның жазбаларыңызда болуы үшін сіздің соны иелене алуыңызды қаладым.

Алыстатылсын Даниял 11:31 508

Содан кейін 1843 жылғы кестеде, дәл осы жерде [1843 жылы Иса айқышқа шегеленген AD31 белгісінің астындағы ортаңғы бағанға сілтеп]:

Күнделікті құрбандықтың жойылып алынуы. Дан. 12:11, 12

Жақсы, міне, осы екі сызба.

Уайт ханым бұл адамдардың көзқарасы дұрыс екенін түсінді, әрі ол оның 1843 жылы аяқталған 1335 жылдық пайғамбарлықты бастағанын түсінді; сондай-ақ, оның 508 жылы пұтқа табынушылық үстемдіктің жойылып тасталуын білдіретінін түсінді.

Осы диаграммаларға қатысты осы екі сілтеменің астында сізде Бауырлас Николс кезеңіндегі тағы бір дәйексөз бар, онда ол адамдарды басқа диаграммалар жасағаны үшін әшкерелейді, өйткені олардың көркем безендірілуі шайтандық; ал, ол айтқандай, осы екі Диаграммадағы көркем безендірілу көктен. Ол былай дейді,

«Мен кесте жасаумен айналысу ісінің түгелдей теріс екенін көрдім. Ол Родс бауырластан бастау алып, кейін Кейс бауырлас тарапынан жалғастырылды. Қаражат кестелер жасауға және періштелер мен даңқты Исаны бейнелеу үшін тұрпайы, жиіркенішті суреттер қалыптастыруға жұмсалған. Мен мұндай нәрселердің Құдайға ұнамсыз екенін көрдім. Мен Құдайдың Николс бауырлас шығарған кестені жариялау ісінде болғанын көрдім».

1850 жылғы осы кестенің жариялануында кім болды? Құдай!

—«Мен көрдім: Киелі кітапта осы кесте туралы пайғамбарлық бар»—не туралы?—«және егер бұл кесте Құдай халқы үшін арналған болса, егер ол біреу үшін жеткілікті болса, басқасы үшін де жеткілікті; ал егер біреуге үлкенірек ауқымда салынған жаңа кесте қажет болса, онда ол дәл сол шамада бәріне де қажет».

«Мен Бауырлас Case-тің бойында басқа бір кестені қалаған мазасыз, тынышсыз, қанағаттанбаған, шүкірсіз бір сезім бар екенін көрдім. Мен бұл бояулы кестелердің қауымға жаман әсер еткенін көрдім. Бұл жиналыста келеке-мазаққа бейім жеңілтек, ұшқалақ рухтың болуына себеп болды».—

Енді, мен сендердің мұны терең ой елегінен өткізулеріңді қалаймын.

—«Құдайдың бұйыруымен жасалған кестелердің, тіпті түсіндірмесіз-ақ, санаға игі әсер еткенін көрдім».—

«Құдай бұйырған кестелерді», — көпше түрде, — «көрдім . . .» Құдай қай кестелерді, көпше түрде, бұйырды? Осы екі Кесте [1843 және 1850 жылдардағы Кестелер] Құдайдың бұйырығымен жасалды.

Бұл екі кесте Хабаққұқ 2-тараудың орындалуы болып табылады.

—«Кестелердегі періштелердің бейнеленуінде жеңіл, сүйкімді әрі көктік бір сипат бар. Ақыл-ой білінер-білінбес түрде Құдай мен көкке қарай жетеленеді. Ал жасалып шыққан басқа кестелер ойды жирендіріп, сананы көктен гөрі жерге көбірек байлайды. Періштелерді бейнелейтін суреттер көктің жаратылыстарынан гөрі жын-перілерге көбірек ұқсайды. Маған аян етілгендей, бұл кестелер бірнеше күндер мен апталар бойы Кейс бауырластың ойын иемденіп келді, ал ол сол уақытта Құдайдан көктік даналық іздеуі, Рухтың рақымдарында және ақиқатты тануда өсуі тиіс еді.»

«Мен диаграммалар шығаруға жұмсалып, рәсуа етілген қаражаттың бауырластардың алдына ақиқатты айқын түрде қою үшін трактаттар және т.б. жариялауға жұмсалғанында, оның көп игілік әкеліп, жандарды құтқарар еді деп көрдім. Мен диаграмма жасаумен айналысу ісінің қызба тәрізді жайылып кеткенін көрдім». Manuscript Releases, number 13, 359; 1853.

1290 және 1335 күн

Менде 1858 жылғы 28 қаңтардағы Review and Herald басылымынан алынған мынадай мақала бар. Оны жазбаларыңызға енгізуімнің себебі — 1858 жылы олардың әлі де «Күнделікті» Пұтқа табынушылық деп үйретіп отырғанын көре алуыңыз үшін. Бұл сіздің дереккөздеріңізде бар: 1850 жылдан сегіз жыл өткен соң да олар «Күнделікті» Пұтқа табынушылық екенін әлі де солай түсінген.

Адвент ілімі негізделетін тағы бір маңызды пайғамбарлық кезең — Даниял 12-тараудағы 1335 күн; онымен 1290 күн соншалық тығыз байланысты. Бұл екі кезең бізге былайша ұсынылады:

«—Күн сайынғы (құрбандық) тоқтатылып, қаңыратып-бүлдіретін жиіркеніш орнатылған уақыттан бастап бір мың екі жүз тоқсан күн болады. Мың үш жүз отыз бес күнге дейін күтіп жеткен адам бақытты. Ал сен ақырзаманға дейін өз жолыңмен жүр; өйткені сен тыным табасың және күндердің ақырында өз үлесінде тұрасың». Даниял 12:11–13.

Бірден мынадай сұрақтар туады: бұл кезеңдердің қай оқиғалардан бастап есептелуі керектігін біз анықтай аламыз ба; ал егер солай болса, олардың қашан болғанын айта аламыз ба? Әуелі мына жайтты қарастырайық: «күнделікті» (құрбандық) деген не, және «қаңыратып кетіретін жиіркеніш» деген не? «Құрбандық» деген сөздің курсивпен берілгені байқалады: бұл оның толықтыру үшін енгізілген сөз екенін білдіреді. Мұның дәл солай

екені оның Даниял кітабындағы басқа қолданылу орындарында да байқалады, атап айтқанда, 11:31 және 8:11–13-тарауларда. Енді қысқаша осы соңғы тарауға жүгінейік. 13-аятта қаңыраудың екі түрі назарға ұсынылғаны көрінеді: күнделікті (қаңырау) және қаңыраудың күнәсі. Бұл жайтты Жосия Литч соншалық айқын етіп көрсеткендіктен, оның өз сөздерін келтіргеннен артық істей алмаймыз:*

—«Күнделікті құрбандық» — мәтіннің қазіргі оқылымы; бірақ түпнұсқада «құрбандық» дегендей ештеңе жоқ. Мұны бәрі де мойындайды. Бұл — аудармашылар тарапынан оған таңылған глосса немесе түсіндірмелік құрылым. Дұрыс оқылымы: «күнделікті және қаңыратып-жоятын күнә»; мұнда «күнделікті» мен «күнә» «және» арқылы өзара байланыстырылған: күнделікті қаңырау және қаңыратып-жоятын күнә. Бұлар Киелі орынды және әскерді қаңыратып-жоюға тиіс болған екі қаңыратып-жоятын күш еді».

Осыдан «күн сайынғының» көне әрі кең таралған пікір оны қатыстырып келген яһудилік ғибадатқа ешқандай қатысы болуы мүмкін еместігі айқын көрінеді; мұның дұрыстығы мына жайттан да анықталады: егер бұл мерзімдер тура мағынада болсын, бейнелі мағынада болсын, осы ғибадаттың қандай да бір жойылуынан бастап есептелсе, олар бізді назар аударуға тұрарлық ешбір оқиғаға алып келмейді.

«Онда күнделікті құрбандық пен жиіркенішті арамдық — шіркеуді езгіге салуы тиіс болған қаңыратып-тоздыратын екі күш; бұл күштердің не екенін анықтай аламыз ба? Бұл мәселеде Уильям Миллердің пайымдау тәсілін қабылдасақ қана, біз де онымен бірдей қорытындыға келеміз. Ол былай дейді:»

«—Мен әрі қарай оқыдым да, [күнделікті] сөзі қолданылған Данелден басқа ешбір орынды таба алмадым. Сонда мен [конкорданстың көмегімен] онымен байланысты тұрған мына сөздерді қарастырдым: —алып тастау;’ —ол күнделіктіні алып тастайды;’ —күнделікті алып тасталатын уақыттан бастап;’ және т.б. Оқи бердім, бірақ бұл мәтінге жарық таба алмаймын деп ойлады. Ақырында 2 Салониқалықтарға 2:7, 8-ге келдім: —Өйткені заңсыздықтың құпиясы әлден-ақ әрекет етуде; тек қазір ұстап тұрған кісі жолдан алынғанға дейін ұстай тұрады, сонда әлгі зұлым ашылады.’ және т.б. Осы мәтінге келгенімде, о, ақиқат қандай айқын әрі даңқты болып көрінді! Міне, сол! Міне, —күнделікті’ деген осы! Ал енді, Пауыл —қазір ұстап тұрған’ немесе кедергі жасап тұрған дегенде нені меңзейді? —Күнә Адамы’ және —зұлым’ дегенмен папалық меңзеледі. Ендеше, папалықтың ашылуына не кедергі келтіріп тұр? Ол — пұтқа табынушылық. Олай болса, —күнделікті’ пұтқа табынушылықты білдіруге тиіс.»+

Даниял 8-тараудан біз күнделіктіні алып қоятын күш — текенің, яғни Грек империясының, орнын басқан кішкене мүйіз екенін көреміз; әрі ол — Александр патшалығы бөлінгеннен кейін, 2300 күннің соңында Киелі орын тазартыласы уақытқа дейін көрініске шығарылған жалғыз билік. Бұл кішкене мүйіздің өз тиісті орнында Даниялдың өзге көріністеріндегі төртінші патшалыққа сәйкес келетін, тұтас бірлік ретінде алынған Рим екені көрсетілген. Енді Рим билігінде пұтқа табынушылықтан папалыққа ауысу болғаны — шындық. Ассирия патшаларының күндерінен бастап, папизмге айналып өзгерген уақытына дейін пұтқа табынушылық күнделікті, немесе

профессор Уайтинг аударғандай, Ехобаның ісіне қарсы Шайтан тұрған «үздіксіз» қаңырау болған. Өзінің абыздарында, құрбандық орындарында және құрбандықтарында ол Ехобаның леуілік ғибадат түріне ұқсастық танытты; бірақ леуілік ғибадат өз орнын мәсіхшілік ғибадат түріне бергенде, Шайтан да бұл іске табысты түрде қарсы тұру үшін өз қарсыласу түрін өзгертуге тиіс болды; сондықтан пұтқа табынушылықтың ғибадатханалары, құрбандық орындары және мүсіндері папизмнің күпірліктеріне шоқындырылды.

Бірақ күнделікті — яһудишілдік емес, пұтқа табынушылық — туралы пайғамбарлықта оның киелі орны бар деп айтылады, әрі оның киелі орнының орны құлатылуға тиіс еді. Киелі орынның жалған тәңірлерге табынушылықпен және басқа ұлттардың дінімен, олардың құлшылық пен табыну орны ретінде, жиі байланыстырылатыны мына Жазбалардан айқын көрінеді: Isaiah 16:12; Amos 7:9, 13, margin. Ezekiel 28:18. Daniel 8-тағы күнделіктің киелі орны жөнінде біз Apollos Hale-ден мына келтіріндіні ұсынамыз:*

«—Пұтқа табынушылықтың “қасиетті орны” дегенде не меңзелуі мүмкін? Пұтқа табынушылықтың да, сондай-ақ әртүрлі жалған ілімнің де, ақиқат сияқты, өз қасиетті орындары бар. Бұлар — солардың қызметіне бағышталған ғибадатханалар немесе паналау орындары. Демек, мұнда Пұтқа табынушылықтың белгілі бір ерекше әрі атақты ғибадатханасы туралы айтылып тұр деп жорамалдауға болады. Оның көптеген әйгілі ғибадатханаларының қайсысы болуы мүмкін? Классикалық сәулет өнерінің ең айбынды үлгілерінің бірі Пантеон деп аталады. Оның атауы “барлық құдайлардың ғибадатханасы немесе паналау орны” дегенді білдіреді. Ол Римде орналасқан.+ Римдіктер жаулап алған халықтардың пұттары осы ғибадатхананың қандай да бір қуысына не бөліміне қасиетті түрде орналастырылатын, әрі көп жағдайда римдіктердің өздері де соларға табынатын. Пұтқа табынушылықтың бұдан да айқынырақ түрде “оның қасиетті орны” бола алатын ғибадатханасын таба алар ма едік?»

Енді «күнделікті» ұғымының пұтқа табынушылық екенін, ал қаңыратып тастайтын күнә, немесе «қаңыратып тастайтын жиіркеніштің» Папалық екенін, әрі пұтқа табынушылықтың ерекше киелі орны Пантеон болғанын, ал оның орналасқан «орны» Рим екенін анықтағаннан кейін, біз әрі қарай зерттейміз.

«1. Пұтқа табынушылық Римнің азаматтық билігінің күшімен «алынып тасталды» ма? Шіркеу мен әлем тарихындағы маңызды әрі көпке мәлім бір дерек туралы мынадай мәлімдеме, біздің ойымызша, осы пайғамбарлыққа жауап береді. Ол алғашқы мәсіхші император Константинге қатысты айтылып, былай дейді:

—Оның билігінің алғашқы ісі бүкіл империяға жарлық жолдап, қол астындағы халықты христиандықты қабылдауға үндегені болды.'++

«2. Рим оның киелі орнының қаласы не орны болды ма, (Пантеон,) және ол Мемлекеттің билігімен құлатылды ма? Төмендегі үзінді жауап береді:»

«—Константиннің соңғы қарсыласының қазасы империяның тыныштығын бекемдеді. Рим қайтадан халықтардың даусыз ханшайымы болды. Бірақ, сол өрлеу мен салтанат сағатында, ол жардың жиегіне дейін көтерілген еді. Оның келесі қадамы төмен қарай және қайта оралмас болуға тиіс еді. Биліктің Константинопольге көшірілуі тарихшыны әлі де таңдандырады. Бұл римдік ой-санаға тән ежелгі әрі ардақты ұстанымдардың бүкіл бағытына тікелей қайшы келген әрекет еді. Бұл шығыс салттары мен ауа райының рақаттарына берілген әлдебір сән-салтанатты азиялықтың ісі емес, батыста туған, әрі барлық римдіктер сияқты шығыстықтардың әдеттерін менсінбеген темірдей жаулап алушының ісі еді; бұл көреген саясаткердің ісі еді, алайда ол ең айқын дәрежеде саяси парасатқа қайшы қадам болды. Соған қарамастан Константин Римді — Цезарьлардың ұлы қамалы мен тағы отырған орнын — тастап, Фракияның көмескі бір бұрышын таңдады да, өз күш-қуаты кемел әрі даңққұмар өмірінің қалған бөлігін отарды өз империясының астанасына айналдырудың және астананы отарға тән әлсіз мәртебе мен қорланған қуатқа түсірудің қосарлы ауыр еңбегіне сарп етті».*

Тарихшының қаламынан туған бұл жазбаға түсініктеме берудің қажеті жоқтай айқын. Пайғамбарлықта: «Оның қасиетті орны құлатылды»,— делінеді; ал жоғарыда келтірілгендей деректер баяндалғаннан кейін, пайғамбарлықтарды түсіндіруде ең талғампаздардың өзі де мұның қолданылуына қанағаттануға тиіс.

«Күнделікті құрбандық жойылып, ойран салатын жиіркеніш орнатылған уақыттан бастап бір мың екі жүз тоқсан күн болады. Мың үш жүз отыз бес күнге дейін күтіп жеткен адам бақытты. Алдымызда тұрған деректер бойынша, күнделікті құрбандық — пұтқа табынушылық, ойран салатын жиіркеніш — папалық, Рим билігінде біріншісінен соңғысына ауысу болғаны және бұл мемлекеттік биліктің өкілеттігімен іске асқаны анық болғандықтан, енді бұл пайғамбарлықтың орындалуына сәйкес оның қашан болғанын ғана әрі қарай анықтауымыз керек; өйткені егер осыны айқындай алсақ, онда алдымыздағы мәтіндегі пайғамбарлық мерзімдер есептеле бастайтын бастапқы нүктені табамыз. Сондықтан,

«3. Пайғамбарлықта айтылған оқиға қашан орын алды? Мынаған назар аударылсын: мәселе әулиелердің қашан Папалықтың қолына берілгенінде емес, қайта пұтқа табынушылықтан Папалыққа қарай діннің ауысуы қашан соншалықты жүзеге асқанында, яғни соңғысының мемлекеттік дінге айналып, өз жолын бастауға қабілетті халге қашан жеткенінде. Бұл, өзге барлық ұлы төңкерістер сияқты, бір сәттің ісі болған жоқ. Оның бастапқы әрекеттері бұдан көп бұрын-ақ айқын көрінген еді. Пауылдың айтуынша, заңсыздықтың құпиясы, Күнә Адамы, —“қаңыратып кетіретін жиіркеніш”—, оның өз дәуірінің өзінде-ақ әрекет етіп тұрған. Міне, Матай 24:15-тегі Иеміздің қаңыратып кетіретін жиіркеніш туралы сөздерін де, онда Оның Даниял 9:27-ге анық сілтеме жасайтынын, осы Жазбаның нұрында түсінуіміз керек. Өйткені Иерусалим римдіктер тарапынан қиратылған 70-жылы пұтқа табынушылық әлі Папалыққа орын бермеген болса да, сол кезде аздап атауы мен пішіні өзгерген түрде көрінген биліктің, кейін қаңыратып кетіретін жиіркеніш ретінде, әулиелерді титықтатып, Ең Жоғарының қауымын қаңыратып кетіретін дәл сол билік екенін түсінеміз.»

Франция патшасы Кловистің 496 жылы болған дінге келуіне дейін француздар мен Батыс Римнің өзге де халықтары пұтқа табынушы еді; бірақ осы оқиғадан кейін пұтқа табынушыларды Мәсіхке кіргізу жолындағы әрекеттер зор табыспен тәждедді. Кловистің дінге келуі француз монархына «Ең Христиан Мәртебелісі» және «Шіркеудің Тұңғыш Ұлы» деген атақтармен қайрылу дәстүрінің пайда болуына себеп болды делінеді.+ Сол уақыт пен б.з. 508 жылының аралығында «одақтар», «капитуляциялар» және жаулап алулар арқылы «авбориктер», «батыстағы Рим гарнизондары», Британия, бургундтар және вестготтар бағындырылды.'++

—Батыс Рим империясындағы пұтқа табынушылық, сөзсіз, әсіресе Англиядағы жағдайдағыдай, пұтқа табынушы күйінде қалған тағы тайпалардың шапқыншылықтарынан жапа шеккен халықтар арасында христиан сенімінің өркендеуін тежегенімен, бұдан былай оның, егер католик сенімін жаншуға немесе Рим понтифікінің өктемдікпен ілгерілеуіне бөгет жасауға ниеті болған күннің өзінде де, мұндайға күші жетпейтін еді.

Сол уақыттан бастап, Папалық жексұрындық Пұтқа табынушылыққа қатысты алғанда жеңімпаз күйде болды. Оның келешектегі қақтығыстары әрдайым еретиктер ретінде қарастырылған өзге христиандық секталармен; әрі әрдайым бүлікшілер немесе Мәсіхтің денесін бөлушілер ретінде қарастырылған әміршілермен болды. Еуропаның көрнекті державалары Пұтқа табынушылыққа деген бейілділігін тек оның жексұрындықтарын басқа бір түрде мәңгілендіру үшін ғана тастады; өйткені Пұтқа табынушылыққа католиктік мағынада христиандыққа айналу үшін шомылдыру рәсімінен өту ғана қажет еді; ал оның басшылық етуші қызметшісінің мүддесі немесе кегі соны талап еткенде, олардың иеліктері мен тақтары, бәлкім, тіпті өмірлері де құрбандық үстеліне қойылуға тиіс еді. SS

* Пайғамбарлық Түсіндірме, 1-том, 127.

«Гудричтің “Жалпы тарихы” және Гутридің “Географиясы”»

+ Мосхейм, «Христиан тарихы», 1-том, 132, 133.

Англияда алғашқы христиан патшасы Артур пұтқа табынушылықтың қирандыларының үстіне христиан ғибадатын орнатты.* Оқиғалар хронологиясын өз тарихында неғұрлым дәл беретінін мәлімдейтін Рапен оның 508 жылы Британияның монархы болып сайланғанын айтады. 2-кітап, 129.

Осы уақытта Рим Тақының жағдайы қандай болды? — Симмах 498 немесе 499 жылдан 514 жылға дейін Папа болды. Оның понтификаты мынадай айрықша жайттар мен оқиғалармен ерекшеленді:

1. Ол «Рим шіркеуіне» кірген кезде «пұтқа табынушылықтан бас тартты».

«2. Ол өз қарсыласымен тіпті қан төгіске дейін күресу арқылы Папа тағына жол тапты. Du Pin. »

«3. Оған Әулие Петірдің мұрагері ретінде көрсетілетін мадақтау арқылы.»

«4. Император Анастасийді аластау арқылы.»»

«—Қаншалықты,— дейді Мосхайм, —кейбіреулердің пікірлері Рим понтификтерінің өктем талаптарына қолайлы болғанын, екіұшты даңқы бар прелат Симмахтың маскара да әсіре жағымпазы Эннодийдің бір сөзінен-ақ оңай аңғаруға болады. Осы жағымпаз мадақтаушы, орынсыз пайымдарының арасында, понтифик Құдайдың орнында төреші болып тағайындалған, оны Ең Жоғарғының жердегі орынбасары ретінде атқарады деп табандап тұрып мәлімдеді».

Батыстағы католик ісіне қамтамасыз етілген күштің, осы жетістіктердің, сондай-ақ викарийлер мен Рим Тақының өзге де өкілдерінің қызметінің арқасында Константинопольдегі папашыл партия Римдегі өз қожайынының мүддесі үшін ашық қимыл-жаулықты ақтауға мүмкіндік беретін жағдайға «орналастырылды». 508 жылы фанатизм мен азаматтық соғыстың құйыны шығыс астанасының көшелері арқылы от пен қан сеуіп өтті.

Гиббон 508–514 жылдарға қатысты Константинопольдегі толқулар туралы былай дейді: —Императордың мүсіндері қиратылды, ал оның өзі үш күннің соңында ғана қол астындағыларынан рақым сұрауға батылы жеткенше, қала маңындағы бір жерде жасырылды. [Поптық үстемдік салтанат құрды.] Тәжінсіз әрі жалбарынушы кейпінде Анастасий цирктың тағына көрінді. Католиктер оның көз алдында шынайы Трисагионды қайталап айтты; олар оның жаршының даусымен жариялаған күлгіндіктен бас тарту ұсынысын шаттана қарсы алды; олар, бәрі бірдей патшалық ете алмайтындықтан, әуелі билеушіні таңдауда өзара келісулері керек деген ескертуді тыңдады; әрі өз әміршісі ешбір кідірместен арыстандарға тастауға үкім еткен, халыққа жақпаған екі министрдің қанымен қанағаттанды. Осы долы, бірақ өткінші бүліктерді өз әскерімен, негізінен пұтқа табынушылардан құралған ғұндар мен болгарлармен бірге католик сенімінің қорғаушысы ретінде жарияланған Виталианның табысы жігерлендірді. Осы тақуа бүлікте ол Фракияны қаңыратып, Константинопольді қоршады, өзімен сенімдес алпыс бес мың христианды қырып-жойды, ақырында епископтардың кері шақырылуына, Папаның қанағаттандырылуына және Халкидон кеңесінің орнатылуына қол жеткізді; бұл — өлім аузындағы Анастасий ықылассыз қол қойған православиелік шарт, ал оны Юстинианның көкесі анағұрлым адал орындады. Міне, Бейбітшілік Құдайының атымен және Оның шәкірттері арқылы жүргізілген діни соғыстардың алғашқысының нәтижесі осындай болды.

SS

«Аполлос Хейлден алынған төмендегі үзіндімен осы мәселеге қатысты куәлікті қорытындылаймыз: —Енді біз қазіргі заманның Ғамалиелдерін 508 жылы Пұтқа табынушылықтың қасиетті орны болған жерде (кейінірек «Әулие Петрдің мұрасы» деп жарияланған) бізбен бірге ұстаным алуға шақырамыз. Біз өткенге қарай бірнеше жыл көз жібереміз, сонда солтүстіктің тағылықтағы варварларының дәрекі пұтқа табынушылығы Батыс Римнің аты ғана христиан империясына лап қояды да, барлық жерде жеңіске жетіп, оның жеңістері барлық жерде аса айуандық қатыгездікпен ерекшеленеді. . . . Империя құлап, быт-шыт болып бөлшектенеді. Осы бөлшектердің әміршілері мен билеушілері

бірінен соң бірі өздерінің пұтқа табынушылығын тастап, христиан сенімін мойындайды. Дінде жеңімпаздар жеңілгендерге бой ұсынуда. Бірақ соған қарамастан пұтқа табынушылық жеңімпаз күйінде қалады. Оның жақтастарының арасында бір қатал әрі табысты жаулап алушы бар. (Кловис.) Бірақ көп ұзамай ол да жаңа сенімнің құдіретінің алдында бас иіп, соның қорғанына айналады. Ол әлі де жеңімпаз, бірақ қаһарман әрі жаулап алушы ретінде біз тұрған межеде, яғни б.з. 508 жылы, өзінің шарықтау шегіне жетеді.»

—Сол жылы немесе соған жуық уақытта құлаған империяның соңғы маңызды тармағы оның жеңімпаз «монархының» тәж кигізілуі арқылы жұрт алдында мәсіхшілдендіріледі.

—Біз тұрған кезеңнің понтификі — жуырда ғана дінге кірген пұтқа табынушы. Оны таққа отырғызған қанды тартыс ариан патшасының араласуымен шешілді. Оған жер бетіндегі Құдайдың орнын иеленуші ретінде тағзым етіп, сәлем береді. Сенат соншалықты оның билігінің астында, Рим Тақының мүдделері соны талап етеді деген күдік туғанның өзінде-ақ, олар императорды аластайды. . . . 508 жылы Шығыс империясының тағының астында мина жарылды. Оның туғызған абыржу мен тартысының нәтижесі — заңды иесінің қорлануы. Енді мәселе мынада: Папалық жексұрындық деп аталатын оның алмастырушысы мен мұрагеріне орын беру үшін пұтқа табынушылық қай уақытта соншалықты басып-жаншылды? Бұл жексұрындық қашан өз күпірлігі мен қан төгу жолын бастауға лайық орынға қойылды? Оның пұтқа табынушылықтың орнына «қойылуы» немесе «орнатылуы» үшін 508 жылдан өзге қандай да бір дата бар ма? Егер сол тылсым азғырушы әлі барлық құрбандарын өз билігіне түсіріп үлгермеген болса да, ол өз орнын иеленді, әрі кейбіреулер оның еліктіргіш ықпалына берілді.

«Басқалары ақырында бағындырылады, — әрі патшалар, әрі халықтар, әрі қалың жұрттар, әрі ұлттар, әрі тілдер,' — өздерін, тіпті —Исаның азап шеккен куәгерлерінің қанынан мас болып тұрғанның өзінде,' —Құдайға қызмет етіп жүрміз деп ойлауға' және өздерін көктің айрықша сүйіктілері санауға әзірлейтін сол арбаудың ықпалына түсіріледі; сонымен бірге олар тозақтың қарғысына бұрынғыдан да жеңілірек әрі молырақ олжаға айналады»*

«Бізде мерзім бар. «Күнделікті» алынып тасталып, қаңыратып қоятын жиіркеніш 508 жылы орнатылды. Осы нүктеден бастап есептегенде, 1290 күн немесе жыл 1798 жылы аяқталады; сол кезде, бұған дейін көрсетілгендей, Буонапарттың қолы арқылы Рим Папасынан азаматтық билік тартып алынды. 1335 күн бізді сол оқиғаның бергі жағындағы толық 45 жылға алып келеді.

«Бірақ кейбіреулер: Сендер кезеңдердің аяқталуын өткен шаққа қалай жатқызасыңдар? Даниял күндердің соңында тынығып, өз үлесінде тұрады деп жазылмаған ба?» — деуі мүмкін. Әрине; және біз бұған сенеміз. Бірақ Даниялдың өз үлесінде тұруы нені білдіреді? Бұл мәселе уақыттың өтуіне түсініктеме беруге және күндердің соңында шынында болған оқиғаларды қарастыруға келгенде талқыланатын болады. Ал әзірше біз мұнда келесі аптаға дейін аялдай тұрамыз». Review and Herald, January 28, 1858.

Прескотт пен Даниеллстің қателіктері мен қауіптері; қалаларда атқарылуға тиіс іс

(А. Г. Даниэллс 1901 жылы Бас конференцияның президенті болып сайланды. Бұл осы құжаттың 1910 жылы жазылғанын аңғартады; сол кезде Уайт ханым Даниэллстің қалаларды елемеуіне және оның «Күнделіктіге» қатысты дау-дамайға араласуына қатты алаңдаған еді.)

Жақында Стив Уолберг «Күнделіктіге» қатысты ұстаным ұстануға міндетті емес екенін айтты, өйткені Эллен Уайттың өзі де «Күнделіктіге» қатысты ешқандай ұстанымда болмаған; әрі пайғамбар әйел үшін мұндай ұстаным жеткілікті болса, өзі үшін де жеткілікті екенін мәлімдеді.

Иә, Эллен Уайттың «Күнделіктіге» қатысты ұстанымы болды. Ол миллериттердің бұл жөніндегі көзқарасы дұрыс екенін айтты және оның пұтқа табынушылық екенін түсінді. Ол пұтқа табынушылық жойылып тасталған кезде, 1335-тің басталғанын түсінді; сондай-ақ, бұдан өзге көзқарастардың тек қараңғылық пен шатасу ғана туғызатынын да түсінді.

Ал 1850 жылдың тарихынан сендер шынында да қараңғылық пен абыржуды алып келген оқшау көзқарас ретінде көрсете алатын нәрсе — Кросьердің «Күнделікті» Мәсіхтің Киелі орындағы қызметін білдіреді деген көзқарасы; сондықтан, меніңше, ол «Күнделіктінің» не екенін де, оның нені білдіретінін де түсінген, өйткені, егер сен сол ұстанымды тастап кетсең, қараңғылық пен абыржуға түсесің.

Алайда 1910 жылы Эллен Уайт Бас конференцияның президенті мен У. У. Прескоттты Кросьердің осы көзқарасын ілгерілеткені үшін де әшкереледі.

Әрі ешбір тарихшы Прескотт пен Уилли Уайттың және А. Г. Даниэллстің «Күнделіктіні» ілгерілеткен кезде, «Күнделікті» Мәсіхтің киелі үйдегі қызметін білдіреді деген ұстанымды ілгерілеткені туралы таласпайды. Мұны бәрі біледі.

Алайда, сізде бұл жерде Manuscript Releases, 20-томнан алынған мақаланың толық мәтіні бар.

Бұл қашан жарық көрді? Ол 1988 жылы жарық көрді; демек, ол 1988 жылы адвентизмді зерттеушілердің қарастыруына қолжетімді болды.

Уилли Уайт, Прескотт және Даниэллс Адвентизмде «күнделіктіге» қатысты жалған көзқарасты қашан орнықтырды? Олар өз істерін 1919 жылдан 1931 жылға дейін жүзеге асырды. 1931 жылға қарай мұны ұмыта беріңіз!! Адвентизм енді «күнделіктіні» Мәсіхтің ғибадатханадағы қызметін білдіреді деп үйрететін болады, өйткені олар діннен тайған протестантизм мен католицизмнен шыққан Киелі жазбаларды түсіндіруді қабылдады. Осы сәттен бастап «күнделікті» Мәсіхтің ғибадатханадағы қызметі ретінде айқындалады.

Өкінішке қарай, бұған қарсы шығып жатқан, анығын білетін кейбір дауыстар бар, бірақ содан бастап беталыс мүлде кері бұрылды.

Сосын 1988 жылы, дәл Күнделікті мәселесі Прескотт, Даниэллс және Уилли Уайт тарапынан қызу түрде талқыланып жатқан шақта, Эллен Уайт мұрасы 1910 жылғы мына мәлімдемені біз үшін жариялады.

Тәжірибеміздің осы кезеңінде санамызды конференциямыздың маңызды жиналысында қарастыру үшін [бізге] берілген айрықша нұрдан басқа жаққа аудартпауымыз керек. Ал сонда Даниелс бауырлас болды, оның санасында жау әрекет етіп жатты;

Бұл нені білдіреді? Жаудың сіздің ой-санаңызға ықпал етіп жатқаны нені білдіреді? Бұл Киелі Рухтың сіздің ой-санаңызда әрекет етпей тұрғанын білдіреді.

«...және сіздің ойыңыз бен ақсақал Прескотттың ойына көктен қуылған періштелер ықпал етіп жатты...»

Шайтанның ісі — ойларыңды басқа жаққа бұрып, Жаратқан Ие сендерді енгізуге рухтандырмаған ұсақ-түйектер мен титлдерді енгіздіру еді. Олар маңызды емес болатын. Алайда бұл ақиқат ісі үшін зор мәнге ие еді. Егер ойларыңды ұсақ-түйектер мен титлдерге бұрып әкетуге болатын болса, бұл — шайтанның ойлап тапқан амалы. Сендер жазылған кітаптардағы болмашы нәрселерді түзетуді ұлы іс атқару деп ойлайсыңдар. Бірақ маған: «Үнсіздік — шешендік», — деп тапсырылды.

Олар Урия Смиттің «Даниел мен Аян туралы ойлар» атты кітабына еніп, оның «Күнделікті» туралы пұтқа табынушылық деп айтқанын алып тастауды қалады. Сондықтан осы уақыт кезеңінде Уилли Уайтқа, Прескоттқа және Даниеллске қарсы күресіп жүрген адамдардың бірі Ларри Смит есімді адам болды.

Ларри Смит деген кім? Бұл — Урияның ұлы, және ол олардың не істегісі келетінін біледі әрі әкесімен бірге нық тұр: күнделікті — пұтқа табынушылық.

«Мен мынаны айтуым керек: мін іздеулеріңді тоқтатыңдар. Егер шайтанның осы мақсаты жүзеге аса қалса, онда сендерге өз жұмыстарың ойластырылуы жағынан ең керемет деп саналатындай болып көрінеді. Барлық санаттағы адамдардың ойлары бірдей келіспейтін барлық жорамалданған күмәнді қырларды ортаға шығаруға жаудың жоспары осындай еді.»

«Ал енді не болмақ? Дәл шайтанға ұнайтын істің өзі жүзеге асар еді. Сырттағыларға біздің сеніміміз туралы дәл соларға лайық келетіндей түсінік берілер еді; бұл мінез-құлық қасиеттерін дамытар еді, олар»

не істесін? «зор абыржу туғызсын».

Күнделіктіге қатысты абыржу мен қараңғылық әкелетін өзге көзқарастар да қабылданды.

«және халықтың алдына ұлы хабарды жеткізу үшін құлшыныспен пайдаланылуға тиісті алтын сәттерді иемденеді. Біз қандай да бір тақырып бойынша әзірлеген баяндамалардың бәрі толық үйлесім таба алмас еді, ал соның нәтижесі сенушілер мен сенбейтіндердің ой-санасын шатастыру болар еді. Міне, Шайтанның жүзеге асуын жоспарлағаны дәл осы еді,—келіспеушілік ретінде үлкейтіліп көрсетілуі мүмкін кез келген нәрсе.»

Иеміз қаласа, осы ілімдерді Киелі кітапты зерттеу арқылы дәлелдей бастайтын кезімізде, біз Езекиел 28-тарауға назар аударамыз; өйткені Күнделіктінің нақ түбірі Езекиел 28-де

айқындалады. Езекиел 28 Люцифердің асқақтауын баяндайды, әрі ол соны атап көрсетеді; өйткені олар Күнделіктіні Мәсіхтің Қасиетті орындағы қызметін білдіреді деп айтуға тырысқан кезде, олар Күнделіктінің шынайы көзқарасын — өз-өзін дәріптеудің нышанын — жоққа шығарып қана қойған жоқ, сонымен бірге дәл сол өз-өзін дәріптеуді өз тәжірибелерінде де паш етті. Ол олардың біздің қатарымызға шатасу енгізетінін ерекше атап көрсетеді.

Енді, міне, бөтен рухтар әрекет ете алатын зор іс бар. Бірақ Жаратқан Иеде құрып бара жатқан жандарды құтқару үшін атқарылуға тиіс іс бар; ал Шайтан, бетперде жамылып, арамызға іріткі салып, ене алатын орындарды ол мүлтіксіз пайдаланады, сөйтіп сол ұсақ айырмашылықтардың бәрі ұлғайып, көзге айқын көрінетін болады.

Ал «Маған көрсетілді» деген нені білдіреді? Құдай мұны оған арнайы айтты.

«Маған әуел бастан-ақ Жаратқан Иенің бұл жұмыстың жүгін не ақсақал Даниэллске, не Прескоттқа жүктемегені көрсетілді. Шайтанның айла-шарғылары енгізілуге тиіс пе, бұл “Күнделікті” ақыл-ойларды шатастырып, осы маңызды кезеңде істің ілгерілеуіне кедергі келтіретіндей соншалықты зор мәселе болуы тиіс пе? Қалай болғанда да, олай болмауы керек. Бұл тақырып көтерілмеуге тиіс»,

Уайт қарындас «Күнделіктіні» түсінді және «Күнделіктіні» Мәсіхтің киелі үйдегі қызметі деп үйрету Көктен қуылған періштелерден шыққан нәрсе екенін, әрі оның тек шатасу мен қараңғылық әкелетінін түсінді; сондай-ақ, ол «Күнделікті» пұтқа табынушылықты білдіреді деген ізашарлардың ұстанымын және «Күнделікті» алынып тасталған кезде 1335 жылдық уақыт пайғамбарлығы басталғанын білді. Ол мұны білді. Бұл жігіттер не айтқысы келсе де, ол айырмашылықты білді.

Қандай жағдай болса да, олай болмауға тиіс. Бұл тақырыпты қозғауға болмайды, өйткені енгізілетін рух тыйым салушы сипатта болар еді, ал Люцифер әрбір қимылды бақылап тұр. Шайтандық күштер өз ісін бастар еді де, біздің қатарларымызға абыржу енгізілер еді. Сізде сынақ мәселесі болып табылмайтын пікір айырмашылықтарын іздеуге ешқандай шақыру жоқ; бірақ сіздің үнсіздігіңіз — шешендік. Бұл мәселе маған түгелдей айқын түрде көрсетілді. Егер шайтан өз ойлағанындай осы тақырыптарда өз халқымыздың біреулерін болса да араластыра алса, онда Шайтанның ісі салтанат құрар еді. Ендігі атқарылатын іс — еш кідірместен қолға алынуға тиіс, әрі ешқандай [пікір] айырмашылығы білдірілмеуге тиіс.

Шайтан арамыздан шығып кеткен сол адамдарды зұлым періштелермен бірігуге және мәні жоқ мәселелер арқылы біздің ісімізді бөгеп, кейінге қалдыруға рухтандырар еді; ал жау лагерінде қандай зор шаттық болар еді. Бірігіндер, бірігіндер. Әрбір айырмашылық көмілсін. Қазіргі міндетіміз — осы айырмашылықтарды жолдан алып тастау үшін бүкіл тәндік күшіміз бен ми-жүйке қуатымызды арнау және бәріміздің үйлесімге келуіміз. Егер Шайтанға өзінің ұлы, қасиеттелмеген даналығымен титтей болса да орнығуға жол берілсе, [ол қуанар еді].

Енді, сендердің қалай жұмыс істеп жатқандарыңды көргенімде, егер алға басып, бізден бөлініп кеткен тараптарға біздің қатарларымызға бүлік енгізуге болар-болмас мүмкіндік берсеңдер, бүкіл жағдай мен соның салдарын санам толық қамтып ұқты. Сендердің даналықтан кенде болуың дәл Шайтан қалар нәрсе болар еді. Сендердің қатты жариялауларың Киелі Рухтың шабытынан туған жоқ. Маған сендерге былай деу тапсырылды: Құдай жетелеген адамдардың жазбаларынан мініс іздеулерің Құдайдан келген шабыт емес. Ал егер бұл ақсақал Дэниелстің халыққа берер даналығы болса, онда оған ешбір жағдайда ресми қызмет бермеңдер, өйткені ол себептен салдарға қарай пайымдай алмайды. Осы мәселедегі үнсіздіктерің — сендердің даналықтарың. Енді, тірі емес адамдардың басылымдарынан мін іздеуге ұқсас нәрсенің бәрі сендердің ешқайсыларыңа Құдай тапсырған іс емес. Өйткені егер бұл адамдар — ақсақалдар Дэниелс пен Прескотт — қалаларда жұмыс істеуге қатысты берілген нұсқауларға ергенде, онда шындыққа көздері жеткен әрі тәубеге келген, қабілетті адамдар көп, өте көп болар еді; ал [қазір] олар енді ешқашан қол жетпейтін орындарда отыр.

«Бүкіл әлем бір ұлы отбасы ретінде қарастырылуға тиіс. Ал сендерде суырып алатын осындай білім бұлағы бола тұра, неге Иеміз Иса Мәсіх берген куәліктермен дүниені жылдар бойы құрып кетуге қалдырдыңдар? Шынайы дін бізге әрбір ер мен әйелге игілік жасай алатын тұлға ретінде қарауды үйретеді. »

«Бұл талай жылдар бойы баспада жүр: — „Теңгерімді ақыл“, — ақсақал Эндрюске берілген куәлік. Ақыл-ойды қашан сөйлеу керектігін және қандай ауыртпалықтарды мойнына алып, көтеру керектігін білетін күшке айналатындай етіп тәрбиелеуге болады, өйткені Мәсіх — сенің Ұстазың. Ал мен сен үшін қатты қорықтым [сені] өз даналығыңды асырып, пікір алшақтықтарын енгізетін жолды ұстанып жүргеніңді [көргенімде]. Жаратқан Ие даналығымен үндемей тұру керек болған кезде тыныштық сақтай алатын дана адамдарды шақырады. Егер сен тұтас адам болғың келсе, Иса Мәсіх арқылы киелі болуға мұқтажсың. Енді ғана басталған бір іс бар, және әрбір қызметшіде, әрбір конференция президентінде даналық көрінсін. Бірақ саған осының дәл өзі үшін даусыңды көтеруге қажет болған кезде, осыдан көп жыл бұрын сен қолға алуға тиіс бір іс болған еді. Мәсіх Өз халқының бәріне не істеулері керектігі және не істемеулері керектігі туралы ерекше нұсқаулар берді. Ал бізге Жаратқан Иенің әділдігін жүзеге асыру үшін аз ғана уақыт қалды. Сен Жаратқан Иенің жолын түсіне аласың. Мен сенің президент болып тағайындалғаннан кейін істерді өз ойыңша жүргізбек болған ниетіңді көрдім. Сен Құдай сенің қолыңа істеу үшін тапсырмаған бір істі атқарып, таңғаларлық істер жасаймын деп ойлағансың. Енді сенің жұмысың езгі жасау емес, қайта, егер Жаратқан Ие сені қызмет етуге қабылдаған болса, мүмкін болған әрбір мұқтаждықты жеңілдету. Бірақ сен өте ерте бастан-ақ даналық пен киелендірілген пайымның өзіңнен көрінбегенінің дәлелін бердің. Жаратқан Ие нұр бермейінше қабылданбайтын мәселелерді сен жарқырата алға шығардың.»

Маған тағы бір жылға болса да сізді конференцияның президенті етіп сайлау тәрізді асығыс қадамдардың жасалмауы керектігі жөнінде нұсқау берілді. Бірақ бұл іс дұға арқылы Жаратқан Иенің алдына қойылғанға дейін, Иеміз мұндай асығыс әрекеттердің ендігері жасалуына тыйым салады; әрі Жаратқан Иенің ісі президенттің мойнына

артылғанда, оның аса салтанатты жауапкершілік екені туралы хабар сізге келгендіктен, сіздің «Daily» мәселесі жөнінде өзіңіз істегендей лап ете түсуге және өз ықпалыңыз бұл сұрақты шешеді деп ойлауға ешқандай моральдық құқығыңыз болған жоқ. Онда ауыр жауапкершіліктерді көтеріп жүрген ақсақал Хаскелл бар, сондай-ақ ақсақал Ирвин және мен атай алатын тағы бірнеше кісі бар, олардың да мойнында ауыр жауапкершіліктер бар.

«Жасы үлкен кісілерге деген құрметтерің қайда еді? Мәселені таразылау үшін жауапты адамдардың бәрін қатыстырмай, қандай билік жүргізе алар едіңдер? Бірақ енді осы істі тексеріп қарайық. Енді біз, қараусыз қалған жұмыстың алдында, оны тағы бір жыл алып жүруге деген құлшыныстарыңды көрсету — Иеміздің үкімі ме, жоқ па, соны қайта қарастыруға тиіспіз. Егер сендермен бірігетін көмектің жәрдемімен жұмысты тағы бір жыл алып жүретін болсаңдар, онда сендерде де, ақсақал Прескоттта да өзгеріс болуы тиіс. Өз жүректеріңді Құдайдың алдында кішірейтіндер. Жаратқан Ие сендерден өзгеше бір рухани тәжірибенің көрінісін көруі керек, өйткені егер дәл осы қазіргі уақытта қайтадан бет бұруға мұқтаж болған адамдар болған болса, олар — ақсақал Дэниелс пен ақсақал Прескотт».

«Жеті адам таңдалуға тиіс; олар даналық иелері болып, әрі Құдай рақымының әрекеті арқылы қайта бет бұрғандарының айғағын көрсетуге тиіс. Өйткені себептен салдарға қарай ой қорыта алмайтындай дәрежеде соқырланған кез келген адамдар, осы істің жауапкершіліктерін көтеріп жүрген кісілерді және осы конференциялар президенттерін елемек болса, екі жылдан астам уақыт бойы істі алып жүрген адамдар назардан тыс қалдырылса, әрі сондай бір асығыс салдар орын алып, адамдардың жылдар бойы өз алдарында ұсталып келген істі — қалалардағы жұмысты — елемеуіне әкелсе, және ақсақалдардан кеңес сұрауға ешқандай, не өте аз ғана, көңіл бөлініп, оның орнына олар халыққа өздері ұсынуды таңдаған нәрселерді жариялайтын болса, мұның өзі-ақ осындай ұлы да ғажайып іске сеніп тапсыруға болатын адамдардың қаншалықты қауіпті екеніне өз айғағын береді.»

«Мәсіх өлі емес. Ол Өз ісінің осындай оғаш жолмен жүргізілуіне ешқашан жол бермейді. Кітаптарды өз күйінде қалдырыңдар. Егер қандай да бір өзгеріс шын мәнінде қажет болса, Құдай сол өзгерісте үйлесімнің сәйкес болуын қамтамасыз етеді; бірақ хабар адамдарға, соған байланысты зор жауапкершіліктермен бірге, сеніп тапсырылған кезде, [Құдай] сүйіспеншілік арқылы әрекет ететін және жанды тазартатын адалдықты талап етеді. Ақсақалдар Дэниелс пен Прескотттың екеуі де қайтадан бет бұруға мұқтаж. Бір оғаш іс еніп келді, және ол Мәсіхтің біздің дүниемізге істеу үшін келген ісімен үйлесімде емес; ал шын мәнінде бет бұрғандардың бәрі Мәсіхтің істерін істейтін болады.»

Бәріміз де Өкені дәріптейтін істі жүзеге асыруға тиіспіз. Біз шешуші дағдарысқа келіп жеттік: не дәл осы даярлық уақытында Иса Мәсіхтің мінезіне сай болуымыз керек, не бұған мүлде талпынбауымыз керек. Ақсақал Дэниелс, [сізге] осындай жағдайларда бұрын істегеніңіздей даусыңызды жоғары көтеріп естіртуге еркінбін деп сезінуге [болмайды]. Сондай-ақ мынаны ұғыныңыздар: конференцияның президенті әмірші

емес. Ол Құдай қабылдаған президенттік қызметтегі дана кісілермен байланыста еңбек етеді. Оның Құдай қабылдаған қалам иелерінің баспа кітаптарындағы жазбаларына араласуға еркі жоқ. Егер олар билік жүргізуші, үстемдік етуші күшті азырақ көрсетпесе, енді бұдан былай ықпалын жүргізбеуге тиіс. Дағдарыс келді, өйткені Құдай қорланады.

«Иеміз өңделмеген қалаларға қалай қарайды? Мәсіх көкте. Енді мойындалуға тиісі — патшалық билік жоқ. Ал енді осы дүниенің дағдарыс шағы. Енді Мен — құтқаруға да, құртуға да Құдіретпін. Енді баршаның тағдыры Менің қолымда болатын уақыт. Мен дүниені құтқару үшін Өз өмірімді бердім. Және: “Ал Мен жоғары көтерілсем”, — Мен дарытатын құтқарушы рақым, Құдайлық бейнеге сай қалыптасатын және Менімен бір болатындардың бәрі Менің құтқарушы рақымымның құдіретімен қалай әрекет етсем, солай әрекет ететінін дәлелдейді». Кім қаласа, [сол] бауырластарымен бірге, Жаратқан Ие беретін кеңеске сай жауапты орындарда өздеріне жүктелген істі атқаруға кіріссін және дүниені соншалық сүйгендіктен, дүниенің құтқарылуы үшін Өз өмірін толық құрбандық етіп берген Сол Иемен толық үйлесімде еңбек етуге бар ынтасымен ұмтылсын. Қалаларымыздағы іске кіріскенде, Сөз қызметіне тыныш та қасиетті салтанат ілесіп жүрсін деп, мен қызметшілерімізге айтамын. Егер біз . . . болса, халықтың санасына тиісті әсер ете алмаймыз. [Осы беттің төменгі үштен бірі бос қалдырылған.]

«Күнделігімнен көшіріп жазамын. Исадағы ақиқат — оны айтындар, ол туралы дұға етіндер, оның әрбір сөзін өз қарапайымдылығында сеніндер. Сенімнен тайып, азғырушы рухтарға құлақ асқан, жуырда ғана бізбен бірге сенімде болған адамдардың алдына қателіктер шығарылып әкелінсе, бұдан не ұтар едіңдер? Шайтанның жағында тұрасындар ма? Назарларыңды әлі игерілмеген алқаптарға аударындар. Біздің алдымызда бүкіл әлемді қамтитын іс тұр. Маған Джон Келлогқа қатысты көріністер берілді.»

Өзі ұсынып отырған жалған дәлелдердің идеяларын өте тартымды бір тұлға бейнелеп тұрды; бұл пікірлер Киелі кітаптың шынайы ақиқатынан өзгеше еді. Ал жаңа бір нәрсеге ашығып, шөлдеп жүргендер [соншалықты жалған көркем] идеяларды алға тартып жатқандықтан, пресвитер Прескотт зор қауіпке душар болды. Пресвитер Дэниелс, егер осы көзқарастар барлық жерде айтылатын болса, бұл жаңа бір әлем болар еді деген алдануға шырмалып қалу [қаупінде] еді.

«Иә, солай болар еді, бірақ олардың ойлары осылайша әбден шоғырланған кезде, маған Бауырымыз Дэниелс пен Бауырымыз Прескотт өз тәжірибелеріне рухани[стік] сипаттағы сезімдерді араластырып, халқымызды, мүмкін болса, тіпті таңдаулылардың өзін де алдап кететін әсем сезімдерге қарай тартып жүргені көрсетілді».

Ең таңдаулылар алданбайды, бірақ ең таңдаулылармен бірге тұрғандардың арасында алданатын адамдар болады. Ең таңдаулылар — дана қыздар. Ал ақымақ қыздар алданады, солай емес пе?

Ал осы уақыт кезеңінде, азғырудың өзі таңдаулыларды да алдауға ұмтылған шақта, дана қыздар Киелі Рухтың төгілуін қабылдап жатқанда, ақылсыз қыздар нені қабылдап жатыр? 2 Салониқалықтарға жазылған хатта айтылған күшті адасуды. Біз мұны да Тұрақтыға

байланысты қарастыратын боламыз.

—«өздерінің тәжірибесіне рухани[стік] сипаттағы сезімдерді тоғыстырып, халқымызды, мүмкін болса, тіпті таңдап алынғандарды да алдап кететін әсем сезімдерге тартып жатыр еді».

Спиритизмнің ең түпкі мәні неде?

Саул патша туралы оқиғаға келер болсақ, Самуил не деді? «Бүлікшілік — сиқыршылықпен тең». Бүлікшілік — сиқыршылық.

Саул ақырында қайда барады?

ТЫҢДАУШЫЛАРДАН: Ен-Дордағы балгер әйел туралы.

Ен-Дордағы балгермен бірге.

Патша Саулды Ендордағы балгер әйелге апарып соқтырған осы оқиғалар тізбегін туғызған не еді? Ол өз сөзін Құдай Сөзінен жоғары қойды. Оған не істеу керектігі айтылған еді, бірақ ол соған қарамастан өз қалауынша әрекет етті.

Спиритизмнің ең түпкі мәні — өз сөзіңді Құдай Сөзінен жоғары қою. Бәрі дәл осы жерден басталады. Бұл — сиқыршылық.

Сиқыршылық — Шайтанның сені өз ықпалының астына қалай түсіретінін айқындау. Оның сені қалай арбайтыны — бұл сиқырлы алдауға қатысты магиялық термин.

Сен арбалған кезде, ең алдымен кім арбалмақ? Сиқыршының өзі. Мұның бәрі мен өз сөзімді Құдай Сөзінен жоғары қойған кезде басталады. Міне, осы — сиқыршылық, осы — бүлік, әрі арбалған адам — менің өзім. Дәл осы нәрсе Дэниелс пен Прескотттың басынан өтті.

Ал осы болып жатқан кезде Дэниелс пен Прескотт қандай пікірлерді енгізуге тырысып жүрді? «Күнделікті» туралы қате көзқарасты.

Ал «Күнделікті» туралы шынайы көзқарас қандай? Ол — пұтқа табынушылық, ал пұтқа табынушылық — өзін-өзі дәріптеу діні. Бұл — көктегі сарайларда басталған дін; сонда Шайтан, Шайтан, өз сөзін Құдай Сөзінен жоғары қойып, адамзат тарихына заңсыздықтың құпиясын енгізді.

Заңсыздықтың құпиясы — Шайтанның бізді арбаудағы ісі. Бұл — Шайтанның бізді өз сөзімізді не оның сөзін Құдай Сөзінен жоғары қоюға итермелеудегі ісі.

Менің ойымды қадағалап отырсыз ба?

Зұлымдықты қараңыз. Ол Strong's Concordance-та зұлымдықты анықтап береді. Ал оны түбір сөзге дейін түсіріп қарағанда, зұлымдықтың түбір сөзі қандай? Альфа, альфа. Бұл — Альфа жолдан тайушылығы.

Даниэлс пен Прескотт бұл ақылсыз көзқарасты қашан алға тартты? Альфа жолдан таю кезеңінде.

Ендеше, Уайт апайдың дәл осы жерде «таңдап алынғандардың өзін де алдау» туралы және Езекиел 28-тарауын оқу туралы не айтып тұрғанын назардан тыс қалдырмаңыз. Ол не болып жатқанын білді. Ол осы «Күнделікті» деп аталатын мәселенің ілімдік тұрғыдан қате ғана емес екенін, сонымен бірге «Күнделікті» жөніндегі қате көзқарасты уағыздауға ниеттенгендерді өз сөзін Құдай Сөзінен жоғары қоюға мәжбүр ететінін және оларды арбалып қалған күйге түсіретінін білді; сондықтан да олар өз бүлігі арқылы өзгелерді де арбау үшін Шайтанның қолындағы құралға айналады.

«Мен қаламыммен мынаны айқындап жазуға тиіспін: бұл бауырластар шындықты бұлдыр, сенімсіз күйге түсіретін өздерінің алдамшы түсініктеріндегі кемшіліктерді көрер еді; бірақ соған қарамастан, олар өздерін зор рухани қырағылыққа ие адамдардай көрсететін еді. Енді мен оларға, маған бұл мәселе көрсетілген кезде»,

Адамдар: «О, Эллен Уайттың Тұрақты құрбандыққа қатысты ұстанымы жоқ», — дейді.

«Маған бұл мәселе көрсетілген кезде, ақсақал Дэниэлс “Күнделіктіге” қатысты өз көзқарастарын жақтап, дауысын кернейдей көтеріп сөйлеп жатқан еді; ал кейінгі салдарлары маған көрсетілді. Біздің халқымыз абдырап, шатаса бастады. Мен соның нәтижесін көрдім, содан кейін маған мынадай ескертулер берілді: егер ақсақал Дэниэлс, ақыры немен тынатынын ескермей, осылайша осындай әсерге беріліп, өзін Құдайдың рухтандыруының астындамын деп сенуге жол берсе,»

Бұл — спиритизм. Ол өз сөзін Құдайдың Сөзінен жоғары қойды. Ол өзіне Құдайдан аян беріліп жатыр деп сеніп отыр.

«Егер ақсақал Даниэлс салдарына қарамастан осылайша әсерленіп, өзін Құдайдың рухының жетелеуі астындамын деп сендірсе, онда біздің қатарымыздың барлық жерінде күмәншілдік себілер еді, әрі біз Шайтан өз хабарларын жеткізетін орынға түсіп қалар едік. Адамдардың санасына орныққан сенімсіздік пен күмәншілдік себілер еді, ал ақиқаттың орнын зұлымдықтың жат жемістері басар еді. Ms 67, 1910, 1–8. Manuscript Release, volume 20, 17–22.

Бүгінгі күні адвентизмнің бүкіл аумағында зұлымдықтың жат өнімдері өсіп келеді.

Эллен Уайт 2520 жөніндегі Пионерлердің түсінігін өз мақұлдауымен бекітеді.

Эллен Уайт Даниял кітабындағы «Күнделікті» пұтқа табынушылықты білдіреді деген Пионерлер түсінігін қолдайды.